همشهری محله
مناطق ۶ • ۷ • ۱۰ • ۱۱ • ۱۲
پهنه مرکزی شهر تهران

محله‌های مرکزی تهران همدلانه و نیکوکارانه
به استقبال از ماه خوب خدا می‌روند

عطر رمضان در کوچه پسکوچه‌های قدیمی پیچید

صفحه ۸

یکشنبه
۲۹ فروردین ۱۴۰۰
سال هفدهم/ شماره ۷۹۸
۱۶صفحه

شهرداری منطقه ۱۲ برای اولین بار
با طرحی جدید به استقبال از ماه رمضان رفت

چاووشی خوانی در قلب تهران

صفحه ۱۴

عکس‌ها: محسن دانک

گفت‌وگو با
«عبدالجبار کاکایی»، شاعر و ترانه‌سرا

شعـــــرم زبان حال خودم است

صحبت با شـــاعران همیشه دلچسب است و اگر خوش‌صحبت هم باشند، دلچســـب‌تر می‌شـــود. «عبدالجبار کاکایی» یکی از آنهاست. او علاوه بر شاعری، ترانه‌سرا هم هست. کاکایی سال‌ها پیش ...

صفحه ۷

حال و هوای رمضان‌های سال‌های دور
به روایت نویسنده کتاب «تهران در گذر زمان»

صدای خوش اذان حاج عباس؛ یادش بخیر!

«آفتاب که خیال رفتن به ســـرش می‌زد، صدای اذان حاج عبـــاس خدابیامرز همه اهل محل را راهی خانه زینب خانم می‌کرد. سفره زینب خانم از اول...

صفحه ۱۱

یادداشت

حجت‌الاسلام محمد مختاری
امام جماعت مسجد صاحب‌الامر(عج)

فرصت بی‌نظیر ماه مبارک رمضان

ابتدا حلول ماه رمضان را به مؤمنان و هموطنان به‌ویژه هم‌محله‌ای‌ها تبریک می‌گویم. ماه مهمانی خدا، ماه خوبی‌ها، ماه شب‌های قدر، ماه رحمت و آمرزش و ماه خیر و برکت مبارکتان باد.

خدا را شاکریم که توفیق درک ماه رمضان دیگری را به ما عنایت کرده است. بزرگان دینی ما مقید بودند که روز اول ماه رمضان دو رکعت نماز شکر به جا آورند که زنده ماندند تا یک بار دیگر ماه رمضان را تجربه کنند. امیدوارم این رمضان، ماه سلامت، امنیت، آرامش، آمرزش و پیوند با ولایت باشد و خداوند ما را مهمان ضیافت بزرگ قرار دهد. این ماهی است که همه کتاب‌های آسمانی در آن نازل شده؛ شَهر رَمضانُ‌الذی انزل فیه‌القرآن و تنها ماهی است که اسمش در قرآن آمده و در آن، واجب شده تا آزمونی برای سنجش اخلاص آفریدگان باشد.

روزه رهاورد و حکمت‌های فراوانی در دل خود نهفته دارد. پیامبر اکرم(ص) در شب معراج از پروردگارش پرسید: رهاورد روزه چیست. فرمود: روزه حکمت می‌آورد و حکمت معرفت می‌آورد و معرفت به یقین می‌رساند؛ پس هرگاه بنده به یقین رسید در این فکر نیست که چگونه صبح کرده است با تنگدستی یا توانگری.

ماه رمضان را که روزه‌دار از خوردن و آشامیدن خودداری می‌کند ماه صبر است. همچنین ماه تقویت اراده و نظم و برنامه‌ریزی است. از سوی دیگر ماه گسترش سفره و بهره‌مندی از خوان نعمت الهی است؛ آن هم چه سفره‌ای؛ رسول خدا(ص) فرموده‌اند تاکنون کسی چنین سفره‌ای ندیده، کسی درباره آن نشنیده و به ذهن کسی هم خطور نکرده...

اما توصیه من به مؤمنان و شهروندان این است که در این روزگار کرونازده روزه‌داران به تغذیه سحر و افطار خود بیش از سال‌های گذشته توجه و سیستم ایمنی خود را به گونه‌ای تقویت کنند که خدای ناکرده دچار ضعف و آسیب و مستعد ابتلا به بیماری‌های ویروسی نشوند. چنانچه ستاد ملی کرونا اجازه داد با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مسجد و مراسم مذهبی شرکت می‌کنیم والا از فرصت‌های رمضان با توجه به اینکه شهر تهران به لحاظ همه‌گیری کرونا قرمز اعلام شده است، در خانه بهره‌مند می‌شویم. مهم این است که فرصت آشتی با خداوند را از دست ندهیم.

خبر کوتاه

منطقه۶ شهردار ناحیه۵ منطقه ۶ گفت: در سال جاری بازدیدهای میدانی منظم از سطح محله‌ها، برای احصای مسائل و مشکلات مرتبط با حوزه‌های مختلف عملکردی با رویکرد به کارگیری نظرها و ایده‌های شورایاری و شهروندان محله‌ها برنامه‌ریزی شده است.» فرزاد هنرور افزود: «بهبود شرایط موجود در محله‌ها، به‌خصوص در حوزه نگهداشت شهری که مورد تأکید خاص و ویژه شهردار منطقه و مدیریت ارشد کلانشهر تهران است.»

تیتر یک

نخستین ساعت عمومی تهران در منطقه ۱۲ پایتخت مرمت و راه‌اندازی شد

بار دیگر، تهران به وقت شمس‌العماره

شهردار منطقه ۱۲ از مرمت و راه‌اندازی مجدد ساعت شمس‌العماره، در کاخ گلستان، پس از سال‌ها خاموشی خبر داد.

«علی‌محمد سعادتی»، شهردار منطقه، در خلال بازدید از کاخ گلستان گفت: «کاخ گلستان در منطقه ۱۲، تنها اثر ثبت جهانی حوزه میراث فرهنگی در شهر تهران است و ما میراث‌دار این اثر ارزشمند هستیم. از این رو، به دلیل اهمیت این مجموعه در قالب تفاهمنامه و همکاری‌های متعدد میان شهرداری منطقه ۱۲ و مدیریت کاخ گلستان، خدمات متعددی مبادله شده که از جمله این قرارها و تفاهم‌ها این بود که شهرداری منطقه ۱۲ به نمایندگی از طرف شهرداری تهران بتواند برای کمک به تعمیر و مرمت ساعت تاریخی عمارت شمس‌العماره که بیش از ۱۵۰ سال قدمت دارد، اقدام کند.»

موزه ساعت در شمس‌العماره و موافقت اداره کل موزه‌ها، گفت: «با وجود حدود ۴۰۰ ساعت تاریخی در کاخ گلستان که بیشتر آنها پیشکش‌شده به ناصرالدین‌شاه است، می‌توان این عمارت را به موزه ساعت یا زمان تبدیل کرد. بر این اساس، قرار است طرح محتوایی آن آماده شود تا مصوبه را دریافت کند.»

او با نوید اینکه این ساعت به دست متخصصان چیره‌دست توانسته مجدداً به حیات خود ادامه دهد، افزود: «هم‌اکنون ما عملاً در حال پاسداری از این میراث ارزشمند که متعلق به شهر و میهن ماست، هستیم و قرار است کارشناسانی به این منظور آموزش داده شوند تا دیگر شاهد خاموشی صدای ساعت شمس‌العماره نباشیم.»

سعادتی با اشاره به پیشنهاد راه‌اندازی

خانواده‌های آسیب‌پذیر منطقه ۷ شناسنامه‌دار شدند

مدیر آسیب‌ها و خدمات اجتماعی شهرداری منطقه ۷ از راه‌اندازی سامانه شناسایی خانواده‌های آسیب‌پذیر تهران با عنوان سامانه سمات (سامانه مراکز اجتماعی تهران) در قالب طرح «حامی» در این منطقه خبر داد.

«قاسم بذرافشان» افزود: «سامانه سمات برای ایجاد بستر مناسب برای مشارکت طبقات مختلف جامعه در کمک‌رسانی به نیازمندان تهران، جلوگیری از موازی‌کاری، همگونی و یکپارچه‌سازی بانک‌های اطلاعاتی، ایجاد حلقه ارتباطی میان نیازمندان و توانمندان در جامعه، استفاده از ظرفیت‌های موجود اقتصادی و اجتماعی بالقوه در محله‌ها و نهادهای اجتماعی، شناسایی، طبقه‌بندی و اولویت‌بندی گروه‌های هدف با حفظ کرامت انسانی شهروندان طراحی شده و تاکنون اطلاعات ۲۸۰ نیازمند منطقه در این سامانه ویرایش شده است.»

ساماندهی پلاک اصناف در منطقه ۶

شهردار منطقه ۶ تهران از ساماندهی پلاک اصناف خبر داد. «تورج فرهادی» درباره ساماندهی تابلوهای اصناف در خیابان حضرت ولی‌عصر(عج) تا تقاطع زرتشت که توسط اداره زیباسازی این منطقه در حال اجراست، گفت: «برای ساماندهی تابلوهای اصناف، تابلوهایی که دارای مجوز یا بدون مجوز هستند شناسایی و صدور و ابلاغ اخطار به مالکان تابلوهای غیرمجاز انجام شده است.» او افزود: «ساماندهی کیوسک‌های مطبوعاتی و همچنین ساماندهی تابلوهای برخی اصناف در محور حضرت ولی‌عصر(عج) برای شناسایی تابلوهای فرسوده و ساماندهی وضعیت ظاهری این محور و هدایت مالکان تابلو به زیباسازی برای اخذ مجوز تابلو یا ابقای تابلو انجام شده است.»

دومین جشنواره مؤذنین شهر

دومین دوره جشنواره «مؤذنان شهر» با هدف کشف استعدادهای نونهالان و نوجوانان و افراد خوش‌صدا در زمینه اذان‌گویی و به مناسبت ماه مبارک رمضان در منطقه ۱۰ به‌صورت مجازی برگزار می‌شود. سرپرست معاون فرهنگی و اجتماعی منطقه ۱۰ با اشاره با بیان این خبر گفت: «جشنواره مؤذنین شهر برای ۳ گروه سنی برگزار می‌شود. شرکت‌کنندگان در این جشنواره می‌توانند در بالکن منزل، پشت پنجره یا در پشت‌بام‌های خانه خود اذان و اقامه بگویند و از آن فیلمی برای ارائه به جشنواره تهیه کنند.

در پایان پس ارزیابی و داوری به بهترین اثر ارائه‌شده جوایز ارزشمندی اهدا می‌شود.» «حمیدرضا الهیاری» از شهروندان دعوت کرد تا برای شرکت در این مسابقه و کسب اطلاعات بیشتر از جزئیات جشنواره با شماره ۹۶۰۱۹۵۶۸ اداره فرهنگی منطقه ۱۰ تماس بگیرند.

چهره

مدیرعامل یکی از شرکت‌های نوپا:

به ترس‌ها در مسیر کارآفرینی غلبه کنیم

یکی از چالش‌های مهم بانوان در مسیر کارآفرینی، رویارویی با موقعیت‌های دشوار روحی و مالی است. به همه پیشنهاد می‌کنم در این مسیر قبل از هر چیز به فکر ایجاد و حفظ یک شبکه حمایتی از اعضای خانواده دوستان، مربیان و افراد دلسوز باشند.

از کمک گرفتن خجالت نکشند. فراموش نکنند که برای ادامه مسیرشان نیازی به تأیید همه ندارند و به توانایی‌های خودشان و تلاشی که برای بهبود کارها دارند، باور داشته باشند.

این وعده خداوند است که بعد از هر سختی، آسانی را می‌آورد و این یک تکیه‌گاه محکم برای عبور از روزهای متلاطم در مسیر کارآفرینی است. امیدوارم روزی برسد که بتوانیم تربیت سرمایه‌های انسانی را به بهترین روش برای به دست آوردن شغل‌های نوظهور در شرکت‌های نوآور، انجام بدهیم و به جوانان و مخصوصاً دانشجویانی که به دنبال نخستین تجربه‌کاری خود هستند، کمک کنیم تا فرصت حضور در شرکت‌های شایسته را داشته باشند.

پنجشنبه‌های نگهداشت شهر در منطقه ۷

معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار منطقه ۷ از اجرای طرح پنجشنبه‌های نگهداشت شهر در این منطقه با هدف ارتقای سطح خدمت‌رسانی شهری و افزایش رضایت شهروندان خبر داد.

«عباس مافی» افزود: «با توجه به دستورعمل معاونت خدمات شهری شهرداری تهران و تأکید بر نگهداشت شهر، روزهای چهارشنبه و پنجشنبه هر هفته برای نگهداری محدوده، تمامی اداره‌های خدمات شهری بسیج می‌شوند. در این طرح چهارشنبه‌ها نیروهای هر ناحیه اقدام به نظافت، رفت‌وروب معابر اصلی و فرعی می‌کنند معاون شهردار منطقه ۷ در پایان تأکید کرد: «نگهداشت شهر و رفع کمبودها و نابسامانی‌ها از مهم‌ترین درخواست‌های شهروندان از شهرداری است. از همین رو، اجرای این طرح با رویکرد کاهش شکایت‌های مردمی و رضایت شهروندان در رأس اقدامات این معاونت قرار گرفت.»

میز خبر

پارک‌شهر با ۴۰ هزار لاله بهاری شد

شهردار منطقه ۱۲ از کاشت ۴۰ هزار لاله در پارک شهر، همچنین گل‌آرایی در منطقه و بقیه بوستان‌ها خبر داد.

«علی‌محمد سعادتی» گفت: «تقارن اردیبهشت‌ماه را که فصل جلوه گل‌ها و شکوفه‌هاست، با بهار قرآن به فال نیک می‌گیریم و خدا را شاکریم که در این ایام مبارک، توفیق خدمت برای شهروندان را برای افزایش زیبایی‌های این فصل داشتیم.»

سعادتی با ابراز امیدواری از اینکه چنین اقداماتی، نویدبخش شهری پاک و آراسته و سزاوار شهروندان خوب و شریف تهران باشد، افزود: «شهروندان محترم تهرانی از هر جای شهر، قدم‌زدن در نخستین بوستان شهرشان را در قلب طهران و در روزهای زیبای بهاری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و فاصله‌گذاری از دست نخواهند داد؛ به‌ویژه اکنون که با کاشت ۴۰ هزار لاله، زیبایی‌های آن دوچندان خواهد شد.»

وی همچنین از تملک ۳ باغ متروکه شهر تهران در سال ۹۹ خبر داد و بیان کرد: «باغ‌های علاءالدوله (۲۱۰۰مترمربع)، باغ کیهانی (۱۷۰۰مترمربع) و بوستان سجادی (۳۰۰مترمربع) به مساحت جمعاً ۴۱۰۰مترمربع با هزینه‌ای بالغ بر ۹۶۰ میلیارد ریال توسط شهرداری منطقه ۱۲ خریداری شد. این باغ‌ها به‌زودی به جمع باغ‌های شهر تهران اضافه خواهد شد.»

شهردار قلب طهران، مهم‌ترین هدف از اجرای این برنامه‌ها را ایجاد روحیه نشاط و شادابی در شهروندان با تغییر و تحول در منظر شهری بیان کرد و افزود: «لاله‌کاری در خیابان لاله‌زار، فرش گل‌های منطقه، گل‌آرایی از طریق فلاورباکس و گل‌آرایی از طریق فلاورپل در خیابان‌ها، میدان‌ها و معابر اصلی نیز از جمله اقدامات حوزه فضای سبز به همین منظور بوده است.»

پارک‌شهر قدیمی‌ترین بوستان شهر تهران است. این بوستان که در منطقه ۱۲ در مرکز تهران در محدوده خیابان‌های خیابان خیام و شهید فیاض‌بخش قرار دارد، در بیست و پنجم اسفند ۱۳۲۹ در زمینی که پیش از آن با تخریب بخشی از محله سنگلج چندین سال خالی مانده بود، گشایش یافت. مساحت این پارک تقریباً ۲۵ هکتار است و ۸ ورودی دارد. درون این پارک موزه صلح تهران، اکواریوم پارک‌شهر تهران، استخر، ورزشگاه، کتابخانه و سایت پرندەنگری وجود دارد. این بوستان از جنوب به خیابان بهشت، از شمال به خیابان فیاض‌بخش، از خاور به خیابان خیام و از باختر به وحدت اسلامی (شاپور) محدود می‌شود.

۷

مسجد در شهرداری منطقه ۶ ناحیه ۶ به مناسبت فرارسیدن ماه رمضان پاکسازی و شست‌وشو شد.

۴۵۰۰

اصله درخت و کاشت حدود ۱۵ هزار گلدان و درختچه در حاشیه معابر و بوستان‌های منطقه ۱۰ برای افزایش میزان سبزینگی از سوی معاونت خدمات شهری کاشته شد.

۳۲

پروژه عمرانی، فرهنگی و خدماتی در ۱۷ محله منطقه ۱۱ اجرا می‌شود.

خبر ویژه

حمایت‌های شهرداری منطقه ۷ از نیازمندان

رئیس اداره آسیب‌های اجتماعی معاونت اجتماعی منطقه ۷ از حمایت‌های نقدی و غیرنقدی این منطقه به نیازمندان منطقه در سال ۱۳۹۹ خبر داد.

«قاسم بذرافشان» گفت: «با توجه به رویکرد ترویج فرهنگ و سنت کمک‌رسانی به نیازمندان و اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد، مرکز خدمات اجتماعی منطقه به برگزاری برنامه‌های حمایتی در قالب تهیه و توزیع بسته‌های حمایتی خوراکی، بهداشتی و آموزشی طی چند مرحله در سال ۱۳۹۹ اقدام کرد.» او در ادامه توضیح داد: «اهدای ۱۲ هزار و ۳۷۴ بسته بهداشتی، تهیه ۳۵ سرویس جهیزیه با هدف تسهیل و پایدارسازی ازدواج، اهدای ۶۵۰ بسته نوشت‌افزار، ۵۰ عدد گوشی هوشمند و تبلت با مشارکت مؤسسه مهرآفرین و تعداد ۱۲۰۰ سیم‌کارت رایگان بخشی از اقدامات اجراشده از سوی این اداره بوده است.»

رئیس اداره آسیب‌های اجتماعی معاونت اجتماعی منطقه ۷ در پایان عنوان کرد: «بیش از هزار دست پوشاک، ۵۴ مورد حمایت پزشکی از جمله دندانپزشکی (کودکان کار) با مشارکت مؤسسه مهرآفرین و خیّران منطقه، اهدای ۴۳ کارت هدیه و کمک نقدی، اهدای ۴۹ مورد اقلام ضروری منزل از جمله یخچال، تلویزیون و بخاری، اهدای سنگ نمای بیمارستان فوق‌تخصصی کودکان بهرامی توسط یکی از خیّران اصفهانی و ساخت مرکز دست‌آفرین از دیگر فعالیت‌های این منطقه در سال ۱۳۹۹ با هدف حمایت از شهروندان آسیب‌پذیر و نیازمند منطقه بوده است.»

تلفن دفاتر قبول آگهی

دفتر مرکزی پذیرش ۸۸۳۱۱۹۱۹

Rahnamamedia

شرق

افسریه	۳۳۸۰۸۰۶۹
بلوار پروین	۷۷۲۹۸۴۵۱
پیروزی	۳۳۷۹۳۰۲۳
تهرانپارس	۷۷۸۸۸۷۷۷
تهران نو	۷۷۹۰۲۶۴۶
حکیمیه	۷۷۳۰۷۸۳۰
خاوران	۳۳۸۳۹۲۰۲
سه راه افسریه	۳۳۸۰۸۸۸۴
رسالت	۲۲۵۳۲۴۴۷
فرجام	۷۷۲۰۷۹۳۹
قنات کوثر	۷۷۳۷۱۷۰۰
مجیدیه	۲۲۵۰۱۸۷۹
میدان امام حسین	۷۷۵۰۰۵۸۳
نارمک	۷۷۹۴۴۴۴۷
نبرد	۳۳۶۹۶۰۶۰
نظام آباد	۷۷۸۴۴۰۱۴
نیروی هوایی	۷۷۹۸۰۹۷۰

جنوب

امیریه	۵۵۳۷۵۰۴۱
خراسان	۳۳۵۲۲۱۸۶
خزانه بخارایی	۵۵۰۵۵۰۱۰
دولت آباد	۳۳۷۶۷۵۱۶
سه راه آذری	۵۵۷۳۳۴۳۵
شوش	۵۵۰۵۰۴۴۴
شهرری	۵۵۹۵۱۲۶۹
عبدل آباد	۵۵۸۶۳۲۶۲
کارگر جنوبی	۵۵۶۵۱۰۲۴
مولوی	۵۵۸۱۷۴۰۸
مهرآباد	۶۶۲۸۷۶۱۹
نازی آباد	۵۵۰۷۹۴۰۰
وحدت اسلامی	۵۵۸۱۵۵۰۲
یافت آباد	۶۶۶۲۱۹۰۱
بهشت زهرا	۰۹۳۰۱۱۰۱۸۱۹

شمال

آرژانتین	۸۸۷۵۳۴۰۱	پارک وی	۲۲۰۲۰۴۵۰
آفریقا	۲۲۰۳۴۴۴۱	پاسداران	۲۲۸۵۱۱۰۰
اقدسیه	۲۲۲۹۸۲۶۱	تجریش	۲۲۲۱۸۸۱۲
اندرزگو	۲۲۲۰۹۵۷۱	دولت	۲۲۶۱۴۲۴۳
پارک ملت	۲۲۰۴۷۹۳۱	شریعتی شمال	۲۲۸۵۲۶۰۰
قلهک	۲۲۸۴۷۳۲۶
لویزان	۲۲۹۸۴۳۸۸
ملاصدرا	۸۸۰۳۲۷۷۱
میرداماد	۲۶۴۰۴۲۲۹
ونک	۸۸۷۷۹۹۴۱

مرکز

امین حضور	۳۳۵۰۳۵۲۵	سهروردی	۸۸۷۴۳۹۹۰
انقلاب	۶۶۴۹۷۲۸۰	سهروردی شمالی	۸۸۷۵۶۶۶۱
بازار	۵۵۶۰۴۹۵۵	سید خندان	۲۲۸۴۸۱۹۱
بهارستان	۳۳۱۱۶۶۵۶	شریعتی	۸۸۴۳۵۷۶۹
جمهوری	۶۶۴۰۱۴۷۹	شهید بهشتی	۸۸۷۵۵۳۳۰
حافظ	۶۶۷۰۱۸۱۷	شهید مطهری	۸۸۹۰۳۵۵۶
سعدی	۳۳۹۳۷۳۹۹	طالقانی	۸۸۸۰۲۵۶۴
سمیه	۸۸۳۲۳۳۷۸
فاطمی	۶۶۴۳۴۹۵۹
فردوسی (۱)	۶۶۷۱۱۷۱۷
فردوسی (۲)	۶۶۷۱۳۴۸۴
لاله زار نو	۶۶۷۰۱۴۱۵
میدان سپاه	۷۷۵۲۶۰۴۴
میدان‌ولیعصر	۸۸۹۶۳۳۸۵
هفت تیر	۸۸۸۴۴۰۶۵
یوسف آباد	۸۸۰۶۳۷۵۴

حومه تهران

اسلامشهر	۵۶۱۴۹۴۰۰	شهرقدس	۴۶۸۵۷۱۲۳
جاده‌مخصوص‌کرج	۴۴۱۹۵۰۰۰	شهریار	۶۵۲۶۶۳۷۶
دماوند	۷۶۳۴۰۳۴۴	کرج	۰۲۶۳۲۲۳۴۰۴۳
گلشهر	۰۲۶۳۴۹۸۷۵۰۰
لواسانات	۲۶۵۵۱۴۹۰
ورامین	۳۶۲۷۸۵۴۵

تلفن پذیرش آگهی ۱۸۱۹ شبانه روزی

www.Rahnama.com

غرب

آزادی	۶۶۸۶۷۹۶۴
آیت ا... کاشانی	۴۴۰۷۴۰۳۳
بلوار فردوس	۴۴۰۵۱۳۱۷
پونک	۴۴۴۳۵۷۲۷
توحید	۶۶۹۴۰۵۳۸
تهرانسر	۴۴۵۶۱۳۳۳
دهکده المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۳
جلال آل احمد	۸۸۲۶۵۵۵۳
جنت آباد	۴۴۴۷۲۷۱۲
ستارخان	۴۴۲۱۶۶۸۹
سعادت آباد	۸۸۶۹۶۰۱۰
شهران	۴۴۳۳۵۹۶۶
شهرک اکباتان	۴۴۶۶۵۹۴۹
شهرک غرب	۸۸۳۷۲۹۷۱
صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۵
فرحزاد	۲۲۰۶۱۸۷۷
فلکه اول شهران	۴۴۳۳۵۹۶۵
فلکه دوم صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۶
میدان المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۰
نواب	۶۶۴۳۰۹۰۳
هاشمی	۶۶۳۷۹۱۵۱

دفاتر بازاریابی نیازمندیها

اشرفی اصفهانی	۴۴۰۰۶۵۶۹
اندیشه	۸۸۵۰۵۰۱۱
جمالزاده	۶۶۴۳۴۰۲۸
جهان آرا	۸۸۰۵۷۳۶۰
چهارراه قصر	۸۸۱۷۷۵۳۶
چهارراه ولیعصر	۶۶۴۰۰۸۸۳
سهروردی جنوبی	۸۸۹۳۳۷۰۰
شهر پرند	۵۶۷۹۱۴۷۳
شهر پردیس	۷۶۳۴۵۶۰۴
رباط کریم	۵۶۴۳۸۴۴۴
کریمخان	۸۸۸۰۶۱۴۲
مرزداران	۴۴۲۷۶۰۹۱
معلم	۸۸۴۵۰۸۰۵

توسعه پایدار محله‌محور با ایجاد جذابیت محیطی در معابر شهری منطقه ۱۲

قیام و فردوسی «خیابان کامل» می‌شوند

فاطمه عسگری‌نیا

سرانجام بعد از گذشت ۷ سال از بسته بودن بلوار قیام به دلیل استقرار کارگاه‌های مترو، در آخرین روزهای سال ۹۹ بساط این کارگاه‌ها از وسط بلوار برچیده شد تا مردم شاهد اجرای طرحی نو در این خیابان باشند. بلوار قیام حالا در ابتدای سال ۱۴۰۰در حال تبدیل شدن به یکی از خیابان‌های کامل شهر تهران است. این خیابان در کنار خیابان فردوسی قرار است به خیابان‌های کامل پایتخت تبدیل شوند تا مردم بتوانند آسوده و ایمن در محوطه بهسازی‌شده آنها قدم بزنند.

سال ۱۳۹۳ بود که با شروع عملیات اجرایی خطوط ۶ و ۷ مترو بلوار قیام به عنوان کارگاه در اختیار مترو قرار گرفت. هر چند در روزهای ابتدایی شروع پروژه طبق صورت‌جلسه تنظیم‌شده بین مدیران اسبق شهرداری مقرر شده بود ظرف ۱۸ ماه بلوار به شکل سابق برگردد، اما پروژه ۱۸ماهه در ۷۲ ماه اجرا شد تا هر روز مردم محله قیام بیرون از خانه شاهد این دیوارهای آهنی آبی‌رنگ در خیابان باشند. صبر ۶ساله مردم محله قیام از وجود کارگاه‌های مترو در میانه بلوار قدیمی و زیبای محله خود دیگر لبریز شده بود.

معاون حمل ونقل و ترافیک شهرداری منطقه ۱۲ در باره این پروژه می‌گوید: «از سال ۹۳ کارگاه‌های مترو در وسط بلوار، حد فاصل میدان قیام تا خیابان۱۷ شهریور، جانمایی شد. در گذشته این بلوارها رفیوژ میانی سبزش طراوات و زیبایی به محله بخشیده بود. سال ۹۷ با توجه تصویب طرح انتقال خط ویژه مولوی به میانه خیابان از سوی کارشناسان مقرر می‌شود پس از اتمام عملیات عمرانی مترو، وسط بلوار قیام به مسیر ویژه بی‌آرتی تبدیل شود. این طرح تا مهرماه سال گذشته اولویت کار ما در این نقطه بود، اما بعد از انجام مطالعات اجتماعی متوجه شدیم با توجه به بافت محلی بلوار، اتصال بافت مسکونی ضلع شمال با جنوب و آسیب دیدن دسترسی اهالی به خدمات محله‌ای، اجرای طرح انتقال خط ویژه به نفع مردم محله نیست و مهم‌ترین دلیلش کاهش ایمنی عبور و مرور ساکنین محله بود.»

«زینب عبادی» با اشاره به مطالعات شهرداری منطقه ۱۲ برای اجرای طرحی که رضایت مردم منطقه را هم همراه داشته باشد، می‌گوید:« تبدیل میانه بلوار به مسیر سبز پیاده و مسیر دوچرخه بهترین گزینه برای ارتقای کیفیت زندگی مردم محله بود. در این طرح که بعد از افتتاح رسمی ایستگاه مترو قیام در ۱۴ اسفند کلید خورد بلوار قیام، حد فاصل میدان قیام تا خیابان مشهدی رحیم، به یک مسیر سبز پیاده‌راه و مسیرهای ایمن دوچرخه تبدیل می‌شود که در پایان علاوه بر افزایش سرانه فضای سبز محله شاهد ارتقای کیفیت زندگی مردم محله نیز خواهیم بود.»

این مسیر سبز، به گفته معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری منطقه ۱۲، به همین‌جا ختم نمی‌شود و قرار است حدفاصل خیابان مشهدی رحیم تا ۱۷ شهریور نیز در فاز دوم طرح به این مسیر اضافه شود.»

خیابان‌های کامل؛ اولویت شهرداری تهران

حالا بلوار قیام در کنار خیابان فردوسی قرار است به یکی از خیابان‌های کامل شهر تهران تبدیل شود. خیابان کامل در راستای استراتژی انسان‌محور کردن شهر، یکی از اولویت‌های جدی مدیریت شهری تهران است و هدف از اجرای طرح خیابان کامل در پایتخت دستیابی به توسعه پایدار محله‌محور با مولفه‌هایی چون تأمین امنیت عابران پیاده، کاهش سوانح رانندگی، تأمین مسیر حمل‌ونقل عمومی و دوچرخه‌سواری و نیز مطلوبیت و جذابیت محیطی معابر شهری است تاهمه اقشار جامعه بتوانند به صورت عادلانه از معبر شهری استفاده کنند.

علی‌محمد سعادتی
شهردار منطقه ۱۲

«علی‌محمد سعادتی»،شهردار منطقه ۱۲، نیز با ابراز خرسندی از انتخاب ۲ خیابان قیام و فردوسی برای تبدیل به خیابان کامل در منطقه ۱۲ می‌گوید:«مدیران شهری در تهران چند سال است با اتخاذ خط مشی مناسب به ایجاد خیابان‌های کامل به عنوان یک سیاست شهری به منظور برون‌رفت از مشکلات ناشی از تقاضای زیاد تردد در شهر توجه ویژه دارند.»

قیام اولین معبر شهری منتخب بود

او با بیان این‌که بلوار قیام در منطقه ۱۲ از جمله اولین معابر شهری تهران است که مراحل اخذ مصوبات لازم برای احداث خیابان کامل را در سنوات گذشته دریافت کرده است، اظهار می‌دارد:«بلوار قیام،با توجه به بافت مسکونی، شامل مسیر رفت‌وبرگشت برای عبور خودروها و خطوط حمل‌ونقل عمومی (تاکسی و اتوبوس)، تعریض پیاده‌روها در طرفین معبر، همچنین مسیر سبزی در میانه بلوار ویژه عبور عابران پیاده و شهروندان دوچرخه‌سوار، برای استفاده به عنوان خیابان کامل طراحی شده است.»

شهردار منطقه ۱۲ با بیان این‌که طبق دستورالعمل معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران همه مناطق ۲۲گانه، باید نسبت به امکان‌سنجی معابر برای تبدیل به خیابان کامل اقدام می‌کردند، ادامه می‌دهد:«به همین منظور و طی مطالعات صورت‌گرفته، خیابان فردوسی در منطقه ۱۲ در نظر گرفته شد که این خیابان یکی از معدود معابری است که پس از غربالگری اولیه، در فهرست بلند ۳۶ معبر شهر تهران به طول ۶۲ کیلومتر به منطقه اجرای خیابان کامل جای گرفت.»

سعادتی با اشاره به این نکته که خیابان فردوسی پس از بازطراحی صورت‌گرفته با توجه به دستورالعمل‌ها به معبری مناسب برای تردد همه کاربران آن شامل عابران پیاده، دوچرخه‌سواران، اتوبوس و سایر خودروها تبدیل خواهد شد، می‌گوید:«با توجه به وجود ۲ ایستگاه پرتقاضای خطوط مترو، شامل ایستگاه میدان امام خمینی (ره) و میدان فردوسی، امکان تردد با همه دستگاه‌های حمل‌ونقل در این معبر برای شهروندان فراهم است.»

اقدامات انجام‌شده برای بازسازی و آزادسازی بلوار قیام به شرح ذیل است:

- ساخت مجدد پارک حوری به مساحت حدود ۱۰۰۰ متر مربع
- آزادسازی مسیر شرق به غرب برای وسایل نقلیه که به عنوان کارگاه و دپوی خاک در دست مترو قرار داشت
- ساخت بازار میوه و تره‌بار محله قیام به متراژ ۲۵۰ متر مربع
- اجرای رفیوژ میانی و فضای سبز حد فاصل میدان قیام تا تقاطع زیبا به متراژ ۱۲۰۰ متر
- اجرای لوله‌کشی آب خام برای آبیاری فضای سبز به متراژ ۲۶۰۰ متر

مواردی که برای تکمیل شدن پروژه در دست اقدام است:

- اجرای روکش آسفالت میدان قیام
- اجرای روکش آسفالت خیابان دیانی
- اجرای روکش بلوار قیام
- اجرای مسیر دوچرخه از میدان قیام تا خیابان ۱۷ شهریور
- اجرای مسیر پیاده‌رو از میدان قیام تا خیابان ۱۷ شهریور
- اجرای روشنایی بلوار قیام از میدان قیام تا خیابان ۱۷ شهریور

گفت‌وگو با شهردار منطقه ۶ درباره نقشه راه ۱۴۰۰

۱۳ پروژه هوشمندسازی در دستور کار

معصومه حق‌جو

شهرداری منطقه ۶ در شروع سال ۱۴۰۰ به دنبال ایجاد تحولات بنیادی و ساختاری در منطقه است. در این میان رضایت شهروندان به‌عنوان یکی از اصول پایه‌ای در همه برنامه‌های توسعه شهری مورد توجه شهرداری قرار دارد. همگام با تحولات جهانی به‌ویژه در حوزه نوآوری، شهرداری این منطقه قصد دارد با اقدامات اساسی به‌ویژه در حوزه شهر هوشمند گام‌های جدی برای ایجاد تحول در منطقه بردارد. «تورج فرهادی»، شهردار منطقه ۶، در گفت‌وگو با همشهری محله درباره این تغییرات و هوشمندسازی شهر در سال جاری توضیحاتی داد.

عقد قرارداد با سازمان فاوا برای اجرای برنامه‌های شهر هوشمند سراغازی برای حرکت در این مسیر است. فرهادی در این‌باره می‌گوید: «امسال بررسی و معرفی ۱۳ پروژه در حوزه هوشمندسازی در دستور کار قرار گرفته است. ایجاد مرکز خلاقیت و نوآوری در پارک هنرمندان، توسعه و تقویت نوآوری در دانشگاه تربیت مدرس، اختصاص فضایی در دانشگاه امیرکبیر به کسب و کارهای نوآورانه، آماده‌سازی و مناسب‌سازی فضاهای شهری برای کسب و کارهای دانش‌بنیان و... از جمله این پروژه‌ها هستند. بوستان‌های ایرانشهر و نیلو و نواحی یک و دو در منطقه با عنوان پهنه هوشمند به‌عنوان فاز اول اجرای طرح انتخاب شده‌اند.»واخر سال گذشته مرکز نوآوری و کسب‌وکار جوانه و ناحیه نوآوری مدرس افتتاح شد. فرهادی در این‌باره توضیح می‌دهد: «با بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌های منطقه و امکانات موجود در شهرداری، مرکز نوآوری و رشد الوند، مرکز نوآوری تربیت مدرس در اختیار کسب و کارها و ایده‌هایی با محوریت هوشمندسازی منطقه قرار گرفته و تالار نوآوری دانشگاه امیرکبیر و مرکز نوآوری پارک ایرانشهر نیز در مرحله آماده‌سازی نهایی هستند.»

تورج فرهادی
شهردار منطقه ۶

مبلمان شهری و بوستان‌های هوشمند

شهرداری منطقه ۶ برای تأمین روشنایی خیابان ویلا و پارک ایرانشهر هم برنامه‌هایی در دست اقدام دارد. فرهادی می‌گوید: «در سال جدید قصد داریم از سیستمی جامع استفاده کنیم که توانایی داشته باشد روشنایی خیابان ویلا و پارک ایرانشهر را به‌صورت خودکار و با استفاده از تجهیزات هوشمند، بر اساس اطلاعات دریافتی از محیط (تشخیص حضور شهروند در محل و...) با شدت و پوشش استاندارد تأمین کند. با استفاده از چنین سیستمی می‌توان به‌صورت هوشمند روشنایی مناسبی در محیط ایجاد کرد. کاهش مصرف برق و افزایش عمر مفید تجهیزات روشنایی از مهم‌ترین اهداف اجرای پروژه روشنایی هوشمند هستند.»علاوه بر روشنایی هوشمند در پارک ایرانشهر، یکی دیگر از پروژه‌هایی که قرار است اجرا شود، لابراتوار زنده سبز (Green Living Lab) است. فرهادی در این‌باره بیان می‌کند: «هدف از اجرای لابراتوار زنده سبز تشویق دانشجویان و شهروندان به سمت سبک زندگی سالم با آموزش برای نگهداری و پرورش گیاهان، ایجاد کمپوست از مواد زاید غذایی و... است.» با اجرای این پروژه، محیط سالم‌تر و پایدارتری برای ساکنان شهری ایجاد می‌شود. امسال با توجه به اینکه قلب پایتخت به سمت هوشمندسازی در حال حرکت است،

یکی دیگر از پروژه‌های شهرداری در سال جاری اجرای مبلمان هوشمند است. فرهادی در این‌باره توضیح می‌دهد: «مبلمان هوشمند بخشی دیگر از المان‌های شهری هوشمند هستند. در مبلمان هوشمند، سرویس‌ها و امکاناتی مانند اینترنت وای‌فای رایگان، شارژ باتری موبایل، روشنایی محیط پیرامونی با استفاده از سلول خورشیدی هم ارائه می‌شود.»

توسعه فضاهای عمومی و همگانی

شهردار منطقه ۶ با اشاره به ایجاد گذر صنایع‌دستی در خیابان استاد نجات‌اللهی در راستای جلب رضایت شهروندان می‌گوید: «پیمانکار آن تعیین و تجهیز کارگاه انجام شده است. علاوه بر گذر صنایع‌دستی خیابان ویلا، بابت ارتقای سلامتی شهروندان امسال برنامه‌هایی برای گسترش فرهنگ پیاده‌روی و ایجاد پروژه‌های پیاده‌محور با اولویت عابران پیاده داریم. پروژه‌های شاخص در این حوزه ایجاد گذر فرهنگ و هنر برادران مظفر و توسعه مسیرها و محورهای تردد دوچرخه در راستای همگانی‌سازی فرهنگ دوچرخه‌سواری است.»به گفته شهردار منطقه ۶، بخشی از قلب پایتخت همواره پذیرای جمعیتی شناور است و همین موضوع بار رسالت مهمی را بر دوش منطقه می‌گذارد. او در این‌باره توضیح می‌دهد: «با توجه به حضور این جمعیت شناور تلاش می‌کنیم تا فضاهای شهری قابل‌زیست و ایمن‌تری برای همه شهروندان ایجاد کنیم، چراکه امروز بیش از هر زمان دیگر شهروندان به فضاهای شهری برای گذران اوقات فراغت و ملاقات‌های جمعی نیاز دارند.»به گفته فرهادی، ایجاد و ساماندهی محورهای پیاده و پلازاهای شهری مانند ساماندهی میدان سلماس، پلازای شهری بلوار گل‌ها تا میدان عالی‌قاپو، ساماندهی محور کشاورز تا کریم‌خان، پروژه‌های توسعه محله‌محور و... از دیگر برنامه‌های منطقه در راستای گسترش و توسعه فضاهای عمومی و همگانی است.

تداوم اجرای پروژه‌های کوچک‌مقیاس

این نکته را نیز اضافه کنیم که مدیریت شهری از سال قبل برای افزایش رضایت شهروندان نسبت به اجرای پروژه‌های کوچک‌مقیاس اقدام کرد و آنها را در اولویت کارهای خود قرار داد. شهردار منطقه ۶ در این‌باره می‌گوید: «در سال ۱۴۰۰ هم با توسعه محله‌محوری و نگاه محلی به شهر، پروژه‌های کوچک‌مقیاس گسترده‌ای طی امسال به تصویب رسیده است. اقدامات اولیه برای اجرای این پروژها قبل از شروع سال جدید در دستور کار شهرداری منطقه بود.»

کوچه‌های دوستی یکی از همین پروژه‌های کوچک‌مقیاس است. فرهادی می‌گوید: «ایجاد کوچه دوستی در بهشهر و بن‌بست حقیقی، پیاده‌وسازی خیابان‌های مختلف منطقه ۶ مانند قرنی، کریم‌خان، جمالزاده، فلسطین و...، ساماندهی فضای پیاده‌رو کنار ورزشگاه شهید شیرودی از پروژه‌هایی هستند که در سال جاری اجرا می‌شوند.»

امروز در شهرهای بزرگ، مناسب‌سازی معابر و کیفیت دسترسی به اماکن و مراکز مختلف در رفاه و آسایش معلولان ضرورتی مهم است. شهرداری منطقه ۶ هم با توجه به شعار «تهران؛ شهری برای همه» می‌گوید: «با توجه به شعار تهران؛ شهری برای همه، مناسب‌سازی فضاهای شهری برای معلولان را در برنامه‌های امسال دنبال می‌کنیم. همچنین ساماندهی و بهسازی بوستان‌های شهری نظیر لاله و ساعی، بازپیرایی مبلمان شهری و... بهره‌برداری از آنها در سال ۱۴۰۰ محقق می‌شود.»

شهرداری ناحیه ۵ اجرای پروژه‌های کوچک‌مقیاس را امسال در اولویت قرار داده است

سالمندان محله نظامی صاحب پاتوق می‌شوند

معصومه حق‌جو

مدیریت شهری برای افزایش رضایت شهروندان در سال ۱۴۰۰، همچون سال گذشته، برای اجرای پروژه‌های کوچک‌مقیاس را در اولویت کارهای خود قرار داده است. یکی از این پروژه‌ها ساخت مکانی برای دورهمی سالمندان در سرای محله نظامی گنجوی است تا بتوان خدمات بهتری به این قشر ارائه داد. «فرزاد هنرور» شهردار ناحیه ۵، با توجه به اینکه بیشترین ساکنان منطقه ۶ را سالمندان تشکیل می‌دهند و بنا به درخواست شورایاران و اهالی، ساخت این پاتوق را در سال جدید جزو برنامه‌ها قرار داده است.

سالمندان با توجه به شرایط جسمی خود نیاز به توجه ویژه دارند و در راستای شعار «تهران؛ شهری برای همه» باید از حقوق شهروندی بهره‌مند باشند. هنرور می‌گوید: «حدود ۲۵۰ هزار نفر در منطقه۶ زندگی می‌کنند که ۳۷ هزار نفر از آنان بالای ۶۵ سال دارند. به همین دلیل این منطقه از پیرترین مناطق تهران به شمار می‌رود. ساخت مکان یا پاتوق سالمندی در سرای محله نظامی گنجوی با هدف ارائه خدمات بهتر به این قشر انجام می‌شود.»شهردار ناحیه ۵ توضیح می‌دهد: «این پاتوق به گونه‌ای طراحی شده تا سالمندان بتوانند ساعاتی را فارغ از دغدغه‌های روزانه در کنار هم به گپ‌وگفت و تفریح بپردازند. احداث باشگاه ورزشی ویژه سالمندان در فضای بام ساختمان‌سرا هم می‌تواند ضمن درآمدزایی برای سرای محله؛ زمینه نشاط شهروندان را فراهم کند.»

طرح محور نمونه در خیابان شهید احمد قصیر

هنرور با اجرای مطلوب طرح محور نمونه در خیابان شهید خالد اسلامبولی که رضایت شهروندان را به دنبال داشت، قصد دارد این طرح را در ناحیه ۵ هم اجرایی کند.

او در این‌باره بیان می‌کند: «خیابان شهید احمد قصیر به‌عنوان محور نمونه انتخاب شده است. مدیریت شهری در این ناحیه اقدام به پایش مینیاتوری و شناسایی مشکلات محور شهید احمد قصیر کرده است. تیم‌های تخصصی کارشناسی در حوزه‌های فنی و عمرانی، ترافیک، خدمات شهری و محیط‌زیست با کارشناسی‌های انجام‌شده در یک برنامه‌ریزی مدون این برنامه را عملیاتی کرده‌اند.»

> باشگاه ورزشی ویژه سالمندان در فضای بام ساختمان سرا ضمن درآمدزایی برای سرای محله؛ زمینه نشاط شهروندان را فراهم می‌کند

به گفته شهردار ناحیه ۵، این اقدامات شامل بهسازی و یکسان‌سازی پیاده‌روها، اجرای دیوارنگاری، رنگ‌آمیزی جدول‌ها و المان‌های شهری، حذف زوائد فیزیکی، ساماندهی تابلوهای اصناف، بهسازی و خط‌کشی تمامی خطوط مخصوص عابران پیاده، مرمت پیاده‌راه‌ها و بهسازی و کاشت فضای سبز خواهند بود.

شعاری که امروز در شهرداری باید به آن جامه عمل پوشانده شود، تهران شهری برای همه است. هنرور هم توجه ویژه به شهروندان جانباز و معلول و فراهم کردن شرایط مناسب برای تردد آنها را از اولویت‌ها در سال جدید می‌داند: «دسترسی عادلانه همه اقشار جامعه در راستای تحقق شعار شهرداری تهران مبنی بر تهران، شهری برای همه است. بنابراین در راستای مناسب‌سازی اماکن و فضاهای عمومی برای دسترسی آسان جانبازان و معلولان، خیابان احمد قصیر به‌صورت پایلوت برای اجرای طرح‌های بهسازی معابر و اماکن تجاری و اداری و... توسط اداره فنی، عمران و ترافیک انتخاب و اقدامات لازم در این خصوص انجام می‌شود.»

یکسان‌سازی تابلوهای صنفی در خیابان الوند

عناصر شهری هرکدام در شکل‌گیری کالبد آن تأثیرگذارند و باید توازن و هماهنگی مورد نیاز در این عناصر و اجزای سازنده در شهرها رعایت شود.

شهردار ناحیه ۵ هم با توجه به اهمیت این موضوع بیان می‌کند: «با این هماهنگی و توازن علاوه بر رعایت هارمونی در طراحی شهری، دیگر شهروندان شاهد آلودگی بصری نیستند. با کارشناسی‌ها و برگزاری جلسات مختلف با اصناف خیابان الوند، نصب تابلوی تبلیغاتی، صنفی و تابلوهای معرف اصناف، به شکل صحیح در محور خیابان الوند ساماندهی و یکسان‌سازی می‌شود.»

اجرای آبنما در معابر محوری ناحیه

آبنما یکی از اجزای معماری ایرانی به‌ویژه در طراحی باغ ایرانی است. آبنماها در شهرها نمادی از رودها و چشمه‌ها هستند و در فضای مدرن شهری می‌توانند سرخوشی و شور و هیجان و شادی و آرامش را جایگزین خشم، نگرانی و دلواپسی شهروندان و رهگذران کنند.

هنرور برنامه‌ریزی برای جانمایی و اجرای آبنما در معابر محوری ناحیه از جمله بازطراحی و بازسازی آبنمای میدان آرژانتین را هم جزو برنامه‌های این سازمان در سال جدید عنوان می‌کند: «ایجاد کانال زیرزمینی برای هدایت آب‌های سطحی و جلوگیری از آبگرفتگی در پیاده‌راه‌ها و سواره‌روهای خیابان ولی‌عصر(عج) و عملیات هدایت آب برای جلوگیری از آبگرفتگی حد فاصل خیابان آبشار تا خیابان شهید امینی هم اجرا می‌شود.» شهردار ناحیه ۵ می‌افزاید: «آب‌گرفتگی معضلاتی برای تردد بهینه وسایل نقلیه و تردد شهروندان به‌خصوص هنگام بارندگی فراهم می‌کرد که با مطالعات کارشناسی، هدایت آب‌های سطحی از مسیر زیرزمینی انجام می‌شود. امیدواریم شهروندان دیگر شاهد معضل آبگرفتگی در این خیابان نباشند.» به گفته هنرور، طی سال گذشته، فاز اول بوستان ارغوان و زمین بازی چندمنظوره دیدار به بهره‌برداری رسید: «در فاز توسعه‌ای، پس از اتصال فضاهای سبز محله دوستان از حاشیه بزرگراه شهید همت تا پارک نظامی گنجوی، ایجاد تفرجگاه و پاتوق محلی در حاشیه پارکینگ تره‌بار نظامی گنجوی و بالای منظرگاه تونل رسالت برای سال جاری پیش‌بینی شده است که امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های صحیح عملیاتی شود.»

پای صحبت شهروندان

آبنماها در روحیه شهروندان تأثیر مثبتی دارد

«ناصر فیاضی» که سال‌هاست محل کارش در منطقه ۶ واقع شده، احداث آبنما را در زیباسازی فضای شهری و ایجاد روحیه در شهروندان مؤثر می‌داند: «اگر صدای خودروها بگذارد آبنماهایی همچون آبنمای واقع در بزرگراه مدرس در روحیه شهروندانی که خسته از محل کار برمی‌گردند تأثیر مثبتی دارد و گوش‌نواز است.»

به گفته این شهروند، تجربه نشان داده که اگر آب در این آبنماها کیفیت خوبی نداشته باشد و دیر به دیر تعویض شود، می‌تواند در بلندمدت باعث تجمع لارو و حشرات موذی شود. بهتر است شهرداری هنگام احداث این آبنماها این موضوع را مدنظر قرار بدهد و با تصفیه آب از حضور این حشرات و مزاحمت برای شهروندان جلوگیری کند.» «علی احمدی» یکی دیگر از هم‌محله‌ای‌ها، اقدام شهرداری در راستای تبدیل زمین جنب بن‌بست دیدار به زمین بازی چندمنظوره را اقدام بسیار مثبتی می‌داند: «یکی از دغدغه‌های جوانان در هر محله وجود زمین ورزشی است. از سال گذشته که این زمین ایجاد شده و با توجه به شیوع کرونا که اغلب افراد روحیه مناسبی ندارند و از طرفی مدام توصیه به ورزش می‌شود، هم‌محله‌ای‌ها، به‌خصوص در تعطیلات نوروز، استقبال خوبی از آن داشتند.»این جوان هم‌محله‌ای ایجاد چنین فضاهایی را در کاهش آسیب‌های اجتماعی هم مؤثر می‌داند: «تجمع جوانان در یک محل و ورزش دسته‌جمعی باعث افزایش سلامت و کاهش بزهکاری و مصرف موادمخدر و دخانیات می‌شود. شهرداری ناحیه ۵ می‌تواند در این زمین کیوسک‌هایی برای امانت دادن لوازم ورزشی مانند توپ و... احداث کند تا افراد بیشتری برای استفاده از این امکانات ترغیب شوند.»

ناصر فیاضی
ساکن محله

پیاده‌روها برای معلولان و سالمندان مناسب‌سازی شوند

«همدم مؤذنی» شورایار محله نظامی گنجوی و دبیر سالمندان منطقه ۶، هم بیان می‌کند: «به نظر من با اینکه به مناسبت روز درختکاری در پارک دوستان نهال‌هایی کاشته شده، ولی این تعداد کافی نبود. البته گلگاری زیبایی در پارک نظامی گنجوی که سرای محله هم در این مکان قرار دارد، همزمان با آغاز فصل بهار، انجام شده است. آبنمای این پارک هم که قبلاً ریزش داشت و نیازمند بازسازی بود، اصلاح شده و به زیبایی این پارک افزوده است.»

همدم مؤذنی
شورایار محله نظامی گنجوی و دبیر سالمندان منطقه ۶

شورایار محله نظامی گنجوی ادامه می‌دهد: «مناسب‌سازی پیاده‌روها برای معلولان و سالمندان هم باید در دستور کار قرار بگیرد. در ناحیه ۵ اغلب معابر پله‌های زیادی دارند که تردد را برای سالمندانی که بیشترین جمعیت منطقه را تشکیل می‌دهند دشوار کرده است. از طرفی در اکثر خیابان‌ها و کوچه‌ها شاهد شیب زیادی هستیم که علاوه بر سالمندان تردد را برای معلولان هم سخت می‌کند. کاش شهرداری در سال جدید برای نصب پله‌برقی در این معابر یا رفع شیب هم اقدام می‌کرد.»

گفت‌وگو با «عبدالجبار کاکایی»، شاعر و ترانه‌سرا

شعرم زبان حال خودم است

شقایق عرفی‌نژاد

صحبت با شاعران همیشه دلچسب است و اگر خوش‌صحبت هم باشند، دلچسب‌تر می‌شود. «عبدالجبار کاکایی» یکی از آنهاست. او علاوه بر شاعری، ترانه‌سرا هم هست. کاکایی سال‌ها پیش شهرش، ایلام، را ترک کرده و ساکن تهران شده و در این شهر درس خوانده و کار کرده است. می‌گوید: «محصول هدفی که دنبال کرده‌ام حدود ۳۰ یا ۴۰ جلد کتاب است که تعدادی شعر و تعدادی ترانه است و حضور در محافل آموزش شعر و ترانه و در مطبوعات.» او حالا ساکن خیابان بهار است و در گفت‌وگویی که می‌خوانید از زندگی در این خیابان و محله گفته است.

دوست دارید چه چیزی درباره شما بدانیم یا چه چیزی لازم است در مورد شما بدانیم؟

من هم در حوزه شعر کار می‌کنم و هم ترانه. در حوزه شعر تعهدات اجتماعی‌ام را انجام می‌دهم، ولی احساسات درونی‌ام را در ترانه‌هایم پیدا می‌کنید. بیشتر یک شاعر اجتماعی هستم. وقتی شعر می‌گویم غالباً برگرفته از تأثیری است که مردم، اجتماع و نیازها و مطالبات اجتماعی بر من گذاشته است. یعنی آنچه معمولاً در بیرون گفته می‌شود و در فضای مجازی هم می‌بینیم، در شعرهایم نمود دارد. ترانه‌هایم اما بیشتر الهام‌گرفته از خاطرات شخصی خودم هستند. این دو مسیر را در ۱۰ سال اخیر دنبال کرده‌ام.

بیشتر از طریق شعرهایتان بشناسیمتان یا ترانه‌هایتان؟

هر دو بخشی از شخصیت من هستند. هر دو را بر اساس حقیقت وجودی خودم و نگاهم به دنیا سروده‌ام. کم پیش می‌آید که شعری بگویم که زبان حال خودم نباشد. بیشتر با احساسات و نیازهای درونی خودم شعر می‌گویم.

این روزها را چطور می‌گذرانید؟ برای شاعران هم خانه‌نشینی سخت است؟

برای همه دوران سختی است و به تبع آن، برای من هم سخت است. سنت غلط رایجی درباره شاعری در ذهن مردم وجود دارد که شاعران نیاز به خلوت و دور از جمع بودن دارند و دوست دارند در تنهایی شمع روشن کنند و شعر بگویند. ولی واقعاً این‌طور نیست. بخشی از حیات ادبی من در مراوده، گفت‌وگو و حضور در میان مردم شکل می‌گیرد. شاید بتوانم بگویم یکی از لذت‌بخش‌ترین لحظات زندگی من زمانی است که سوار مترو هستم یا با اتوبوس رفت‌و آمد می‌کنم یا در خیابان پیاده‌راه می‌روم. البته امروز پیاده‌روی در خیابان‌هایی که فقر مردم در آن مشهود است، سخت است. صحنه‌هایی می‌بینیم که کم‌کم دارد برای همه ما تبدیل به عادت می‌شود. مثل کسانی که سر در سطل‌های زباله می‌کنند یا دستفروشی افراد مسن. اینها آدم را اذیت می‌کند. بنابراین، شعر برای من الهام‌گرفته از حضور در اجتماع است.

کمی‌به عقب برگردیم. از رفتن ورود به دنیای شعر بگویید. چطور این اتفاق افتاد؟ شما سمت شعر رفتید یا شعر سمت شما آمد؟

من نمی‌توانم از طرف شعر حرف بزنم. ولی نیاز من به شعر سال‌ها پیش شکل گرفت. سال ۶۱ که بمباران شهرها شروع شد، در ایلام زندگی می‌کردم؛ یعنی دومین شهری که بعد از دزفول مورد حملات شدید قرار می‌گرفت. ۱۵ساله بودم و در زندگی‌ام تجربه شنیدن صدای گلوله را هم نداشتم، اما به یکباره شهرم زیر بمب‌های سنگین زیر و رو شد. احساس می‌کردم آخر دنیاست. در این شرایط چیزی که به ذهنم می‌رسید، این بود که احساساتم را بیان کنم. از آنجا که شهرمان محروم بود و امکانات نداشت، شعر در آنجا مرسوم بود. به‌خصوص که در سنت خانوادگی و موروثی ما هم شاعری وجود داشت. به همین خاطر شروع به نوشتن کلماتی با الهام از غزلیات سعدی کردم. کم‌کم این نوشته‌ها سر از روزنامه دیواری مدرسه درآورد. بعد هم دبیران ادبیات احضارم می‌کردند که «چرا زیر این شعر نوشته‌ای سعدی؟» سعدی چنین شعری ندارد. ناگفته نماند چون شعرهایم در قالب شعرهای سعدی بود، زیرش می‌نوشتم سعدی علیه‌الرحمه! چون اعتماد به نفس نداشتم. اما رفته‌رفته اسمم را زیر شعرهایم نوشتم. بعد هم که به دانشگاه تربیت معلم تهران رفتم و ادبیات فارسی خواندم. مدتی بعد اجتماع شعرا را در تقاطع حافظ و سمیه پیدا کردم؛ یعنی حوزه هنری. در اینجا با شعرایی مثل قیصر امین‌پور آشنا شدم و کم‌کم شعر را جدی گرفتم.

از آمدنتان به تهران بگویید. شهری که حتماً خیلی متفاوت از ایلام بوده است.

دوران تهران‌نشینی من مصادف با همان روزهای جنگ شهرها بود و موشکباران. خانه ما نزدیک فرودگاه مهرآباد بود و صدای موشک را می‌شنیدیم. اما بهترین و نخستین اتفاق در تهران برای من آشنایی با محافل ادبی بود. رفته‌رفته به خریدن کتاب علاقه‌مند شدم و تمام دستمزدم را خرج خریدن کتاب می‌کردم. تهران آغاز آشنایی من با استادان ادبیات، مثل دکتر کامل احمدنژاد، دکتر علی‌محمد سجادی، دکتر پورنامداریان، دکتر دهقان و دکتر مظاهر مصفا، بود. تهران اصولاً در سرنوشت ادبی و ذوقی من نقش زیادی داشت. من به شهرم، ایلام، علاقه نوستالژیک دارم، اما شخصیت من در شعر در تهران و در مراوده با دوستان تهران‌نشین شکل گرفت.

> من به شهرم، ایلام، علاقه نوستالژیک دارم، اما شخصیت ادبی من در تهران و در مراوده با دوستان تهران‌نشین شکل گرفت

کی به محله بهار آمدید؟

سال ۸۲. من در محله قلهک ساکن بودم، بعد به پیروزی رفتیم و سال ۸۲ این آپارتمان را در بهار شمالی خریدم که پولش هم به سختی جور شد. جای خوبی است. در این خیابان شاعران زیادی زندگی کرده‌اند، از خود ملک‌الشعرای بهار گرفته تا فروغ فرخزاد که در همین خیابان ساکن بود. روبه‌روی خانه ما هم مؤسسه دل‌آواز متعلق به استاد شجریان قرار دارد. دیواربه‌دیوار خانه ما هم خانه تیمور بختیار واقع شده که از سرشناسان پیش از انقلاب است و بعد هم ترور شد. خیابان ما هم به همین اسم بختیار است.

جز اینکه شاعرانی در این خیابان زندگی می‌کرده‌اند، دیگر چه ویژگی‌هایی دارد؟

تمام نیازهای زندگی آدم، اعم از فرهنگی و معنوی تا نیازهای مادی، در این راسته بهار تأمین می‌شود. گاهی اوقات دوستانی که به ملاقاتم می‌آیند می‌گویند بعد از این دیگر بهار یکی از پاتوق‌های ما خواهد بود. برای من هم جایی است که دیگر نمی‌خواهم از آن جابه‌جا شوم. آرامش خوبی در این محله دارم. مرکز خیلی از حوادث اجتماعی و سیاسی در نزدیکی همین‌جا و در میدان هفتم‌تیر است. مسجد الجواد(ع) هم اینجاست که ویژگی‌های تاریخی زیادی دارد. علاوه بر آن، یک مسجد بی‌گنبد و مناره است که جزء نوآوری‌هایی است که در تهران صورت گرفته است. پارک‌های اینجا و عکاسخانه شهر که سر خیابان ماست از ویژگی‌های خوب این خیابان هستند.

ویژگی‌های منفی هم در این خیابان وجود دارد؟

یکی از مشکلاتی که اهالی هم از آن ناراضی‌اند، تجاری شدن منطقه است که به کوچه‌ها هم سرایت می‌کند. ساختمان‌ها یکی بعد از دیگری تجاری می‌شوند و در نتیجه رفت‌وآمدها دشوار می‌شود. به‌ویژه در هفتم‌تیر که یک میدان پرنظارت است و ماشین‌ها و تاکسی‌ها در بیشتر موارد به داخل کوچه‌ها هدایت می‌شوند و اجازه توقف داخل میدان را ندارند. وقتی هم به کوچه‌ها می‌آیند مقابل پارکینگ منازل توقف می‌کنند. خیلی از تاکسی‌ها در همین کوچه‌ها و مقابل خانه توقف می‌کنند تا برای جابه‌جایی مسافر در نوبت باشند.

با نهادهایی مثل‌سراهای محله در ارتباط هستید؟

گاهی از مقابل ساختمانشان رد می‌شوم و آن را می‌بینم. ولی هنوز آشنایی پیدا نکرده‌ام که امیدوارم شرایطش فراهم شود. من با فرهنگسرای ارسباران ارتباط خوبی دارم و پاتوق خوبی هم برای تربیت ترانه‌سرا و شاعر ایجاد شده بود. اگر در محله خودمان هم این پاتوق در یکی از مراکز فرهنگی برپا می‌شد، اتفاق خوبی بود. خیابان بهار و بهار شیراز و خیابان‌های اطراف محله‌هایی فرهنگی‌اند و گنجایش ایجاد چنین پاتوق‌هایی را دارند.

فکر می‌کنید این پاتوق‌ها مثل فرهنگسراها وسراهای محله چه تأثیری می‌توانند در پیشرفت فرهنگ عمومی داشته باشند؟

تولید فرهنگ و فرآورده‌های هنری در درازمدت و کوتاه‌مدت تأثیر خودش را دارد. به نظرم این فرهنگسراها باید سطح آثار هنری‌شان را در حد جامعه پایین بیاورند تا عموم مردم بتوانند از اجراها و برنامه‌های هنری استفاده کنند. نمی‌توان گفت این فرهنگسراها مراکز تخصصی هنری هستند. جای نمایشگاه‌های تخصصی نقاشی و جلسه‌های نقد و بررسی کتاب و فیلم به‌صورت تخصصی نیستند. می‌شود مردم را جذب کرد و برنامه‌هایی اجرا کرد که تأثیرش را در درازمدت یا کوتاه‌مدت روی جامعه بگذارد. خانواده‌ای که پاتوقشان این مراکز فرهنگی است و کتاب می‌خوانند یا در شب‌های شعر شرکت می‌کنند، طبیعتاً در زندگی‌شان هم متفاوت عمل می‌کنند و شهروند بهتری هستند.

> بخشی از حیات ادبی من در مراوده، گفت‌وگو و حضور در میان مردم شکل می‌گیرد

منطقه ۶

توزیع بن نان بین نیازمندان

«مهسا گودرزی»، مددکار اجتماعی مؤسسه «حمایت از کودکان بی‌پناه کمک»، هم درباره فعالیت‌های ویژه ماه مهمانی خدا در منطقه ۶ می‌گوید: «۴۰ تا ۵۰ بسته ارزاق بین نیازمندانی که شب‌عید بسته‌ای دریافت نکردند، مخصوصاً آنها که جمعیت خانواده‌شان به گونه‌ای است که در تهیه ارزاق کم‌توان هستند، توزیع می‌شود.»

مهسا گودرزی
مددکار اجتماعی

این مددکار اجتماعی از به کار بستن یک‌جور خلاقیت متمرکز بر نتیجه و به دنبال تأثیر مستقیم بر خانواده‌های نیازمند خبر می‌دهد که عنوانش «قرارداد بن نان» است. او می‌گوید: «این قرارداد با نانوایی‌ها بسته می‌شود. در واقع، خیراتی که شهروندان پنجشنبه‌ها برای اموات توزیع می‌کنند، هدفمند شده است. به جای توزیع یک بسته شکلات یا یک جعبه شیرینی و... توسط شهروندان، از آنها خواسته‌ایم هزینه‌های نان یک خانواده را به هر مبلغی که تمایل دارند، تأمین کنند. بر اساس هر مبلغی که جمع‌آوری شود، در مناطق محروم با نانوایی‌ها قرارداد بسته می‌شود و تعدادی بن نان، طبق مبلغی که قرارداد بسته شده، بین خانواده‌های نیازمندی که شناسایی شده‌اند توزیع می‌شود. به این‌ترتیب، یک تا ۲ ماه می‌توان نان این خانواده‌ها را تأمین کرد. هدف کلی هم این است که در ماه رمضان بین ۲۰ تا ۲۵ میلیون تومان قرارداد بن نان بسته شود.»

منطقه ۷

خیریه ثارالله

در خیریه ثارالله که سال‌هاست فعالیت می‌کند، طرح «نذر نان در ماه مهربانی» اجرا می‌شود. «محسن متقی»، مدیر این خیریه، طرح را چنین تشریح می‌کند: «با ۲ نانوایی در محله هماهنگ کرده‌ایم تا طی ماه رمضان به نیازمندان نان رایگان بدهند.» اما این خیریه سبد کالا هم در نظر گرفته است که روز عید فطر به دست صاحبانشان خواهد رسید. متقی که مدیر محله حشمتیه و قصر هم هست، می‌گوید: «مرحله دهم کمک‌هایمان را در عید فطر با مشارکت شورایاری‌ها به دست نیازمندان می‌رسانیم که شامل بسته‌های معیشتی است.» قرار است در این مرحله ۴۰ خانواده پوشش داده شوند.

خیریه هیئت جوانان علی‌اکبر(ع) در محله ارامنه

این خیریه متعلق به هیئتی با همین اسم است که در محله ارامنه فعالیت می‌کند و کارش را ۴۶ سال پیش شروع کرده و از ۱۵ سال قبل هم کارهای نیکوکارانه را با توزیع ۱۷ سبد کالا در پیش گرفته است. «سید امیر آخشیجان»، مدیر این هیئت و خیریه، می‌گوید: «ما به‌طور منظم و همین‌طور در مناسبت‌های مختلف سبدهای کالا برای اهالی نیازمند محله و خارج از محله تهیه می‌کنیم. در سیل سوسنگرد و زلزله سر پل ذهاب هم به آسیب‌دیدگان کمک‌رسانی کردیم. ماه رمضان هم یکی از مناسبت‌هایی است که به یاری نیازمندان می‌رویم.» او در کنار گروهش در روزی که این گفت‌وگو انجام می‌شود در حال آماده کردن بسته‌های کالا برای نیازمندان هستند که حالا حتماً به دستشان رسیده است. ۱۱۰ سبد کالا در این خیریه آماده شده که شامل ۱۶ قلم کالا از جمله برنج، لپه، دستمال کاغذی، لوبیا، روغن، ماکارونی، سویا، قند، کنسرو لوبیا، تن ماهی، شکلات، رشته و کشک هستند. این خیریه را، آن‌طور که مدیرش می‌گوید، نزدیک به ۱۰۰ نیکوکار یاری می‌کنند. این خیریه ۴۰ خانواده را زیر پوشش دارد که شامل خانواده‌هایی‌اند که از قبل شناسایی شده‌اند یا خانواده‌هایی هستند که از کرونا آسیب دیده‌اند. همین‌طور خانواده‌هایی که از نظر مالی ضعیفند یا کارگرانی که درآمدی ندارند از سوی این خیریه حمایت می‌شوند.

خیریّه خانم‌های نظام‌آباد

تهیه ۳۵ سبد کالا شامل روغن، ماکارونی، رب، روغن، قند، سویا، عدس، رشته، خرما، زولبیا و بامیه، نان، مرغ و گوشت حاصل کار خانم‌های نیکوکار در خیریه نظام‌آباد است. این گروه از خانم‌ها، اهالی محله نظام‌آباد هستند که از سال گذشته کار کمک‌رسانی به گروه‌های نیازمند را شروع کرده‌اند. از اردیبهشت سال ۹۸ که کار توزیع سبد کالا در این خیریه شروع شده است، تا امروز ۸ نوبت این کار انجام شده و سبدی که در ماه رمضان به دست نیازمندان رسیده است، نهمین مرحله از کمک‌های این خانم‌های نیکوکار است. «پروانه ترکاشوند» که شورایار محله نظام‌آباد هم است، می‌گوید: «در گروه ما بیشتر از ۲۰۰ نفر عضوند، اما ۱۵۰ نفر به‌صورت مدام و به شکل مستقیم و غیرمستقیم کمک می‌کنند.» این گروه در نوروز هم به بچه‌های بی‌سرپرست و بدسرپرست لباس نو داده و جهیزیه برای نوعروسان آماده کرده است.

هیئت محبین‌الائمه(ع)

این هیئت در سال ۱۳۳۱ تأسیس شده است. مدیرانش از همان اول هم در کنار فعالیت مذهبی به کار خیریه و کمک‌رسانی پرداخته‌اند. «محمود طاهری»، مدیر هیئت، می‌گوید: «این خیریه نزدیک به ۳۰۰ نفر را زیر پوشش دارد و تا امروز به خانه‌سازی، آزاد کردن زندانیان، بستری بیماران بی‌بضاعت و پرداخت اجاره‌های عقب‌مانده نیازمندان پرداخته است.» در این ماه رمضان هم، مثل سال‌های پیش، سبدهای کالا برای نیازمندان در این خیریه تدارک دیده شده است؛ ۶ هزار بسته که هرکدام شامل برنج، ماکارونی، شکر، چای، روغن، رب گوجه و ماسک هستند. صاحبان خیریه در شناسایی افراد نیازمند تجربه دارند و به‌صورت کاملاً مستقل فعالیت می‌کنند.

محله‌های مرکزی تهران همدلانه و نیکوکارانه به استقبال از ماه خوب خدا می‌روند

عطر رمضان در کوچه‌پسکوچه‌های قدیمی پیچید

ماه خوب خدا در حالی از راه رسید که هنوز سایه سنگین کرونا بر زندگی‌مان افتاده و به هرجا که نگاه کنیم محال است بی‌تأثیر از حضور این مهمان ناخوانده مانده باشد. کرونا در این مدت حسابی کاممان را تلخ کرد و نمی‌توانیم تأثیرش را بر تغییر سبک زندگی‌هایمان منکر شویم. با این همه، شاهد نکات مثبتی نیز در این وانفسا بوده‌ایم؛ نکته‌ای که در اکثر مراکز خیریه نیز به آن اشاره می‌شود. آنها می‌گویند: «برای دومین بار یک رمضان دیگر را در کنار درگیری با کرونا تجربه می‌کنیم، اما این مسئله باعث نشده تا مردم همدلی و همراهی را در این ماه فراموش کنند. خیلی از همسایه‌ها، در محله‌های مختلف پهنه مرکز، معتقدند کرونا دل‌هایشان را به هم نزدیک‌تر کرده است.»

منطقه ۱۱ منطقه ۱۲

نذری‌های اهالی سبد کالا می‌شود

در کوچه‌پسکوچه‌های محله قدیمی هرندی همه در تکاپو هستند تا رمضانی پربرکت را برای همدیگر رقم بزنند. این حال و هوا بین بچه‌های کانون منتظران اباصالح(عج) دلنشین است. عده‌ای فضای داخل کانون را برای استقبال از رمضان زینت می‌بندند، جمعی هم مشغول تهیه بسته‌های ارزاق برای همسایه‌های نیازمند هستند. صحبت از اعضای کانون منتظران اباصالح(عج) در محله هرندی است. «فریبا آقایی»، مسئول این کانون محلی، می‌گوید: «از ابتدای امسال تاکنون که امکان برگزاری محافل مذهبی و روضه‌خوانی در خانه‌ها وجود نداشت، اغلب اهالی محله مبلغ تعیین‌شده برای ادای نذرهایشان را صرف کمک به نیازمندان کرده‌اند و ما به مناسبت‌های مختلف این مبالغ را در قالب اهدای سبد ارزاق بین نیازمندان توزیع کرده‌ایم.» او با اشاره به ماه مبارک رمضان و آیین استقبال از ماه مهربانی می‌گوید: «اهالی محله با کمک‌های خرد و کلانشان امسال هم امکان تهیه سبدهای کالا را برای ۴۰۰ خانوار نیازمند محله فراهم کردند، چراکه معتقدند در ماه مهربانی خدا سفره هیچ‌یک از همسایه‌ها نباید خالی باشد.» ۷ سال از عمر کانون منتظران اباصالح(عج) می‌گذرد و در طول این سال‌ها، در سایه فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی و خیریه، همدلی و همبستگی میان همسایه‌ها شکل گرفته است. اهالی محله از حال همسایه‌های خود غافل نیستند و هرکدام می‌کوشند تا گرهی از زندگی همدیگر باز کنند.

توزیع کارت هدیه بین همسایه‌های نیازمند

در خیابان مولوی هم ریش‌سفیدان و اعضای هیأت امنای مسجد امام حسین(ع) سفره مهربانی و همدلی را در روزهای نخست ماه مبارک رمضان پهن کرده‌اند. «سیدمجید حسینی»، از اعضای هیئت امنای مسجد امام حسین(ع)، با اشاره به فعالیت ۴ صندوق خیریه شامل صندوق خیریه بلاعوض، صندوق انجمن خیّران و صندوق باقیات‌الصالحات در این مسجد می‌افزاید: «مسجد در سال‌های گذشته برای تهیه سبد ارزاق ویژه خانوارهای نیازمند اقدام می‌کرد، اما امسال ترجیح دادیم با توزیع کارت هدیه بین خانواده‌های نیازمند شرایطی فراهم کنیم تا همه روزه‌داران و مهمانان ماه الهی با لبخند سر سفره افطار بنشینند.» او ادامه می‌دهد: «بر این اساس، با توجه به تعداد خانوارها اقدام به توزیع کارت‌های ۲۰۰ هزار تومانی، ۳۰۰ هزار تومانی و ۵۰۰ هزار تومانی کردیم.» حسینی مجموع کارت‌های هدیه توزیع‌شده بین نیازمندان را حدود ۳۰ میلیون تومان برشمرد: «در طول دوران شیوع کرونا، زندگی جمعیت زیادی از همشهریان ما به دلایل مختلف تحت تأثیر قرار گرفت، بیکاری، فقر و بیماری بر زندگی خیلی‌هایشان سایه انداخته و آنها را با چالش‌های فراوانی همراه ساخته است و اگر همراهی و همدلی خیّران با این افراد نباشد، نمی‌توانند به زندگی عادی خود را ادامه دهند.»

توزیع ۱۵۰۰ بسته ارزاق بین نیازمندان

مسجد حضرت ولی‌عصر(عج) در محله حشمت‌الدوله نیز مانند هر سال، طرح رمضان مهربانی را با توزیع ۱۵۰۰ بسته ارزاق بین نیازمندان از ۱۵ تا ۲۵ فروردین اجرا کرده است. «سید محمد حسینی‌پناه» که بعد از پدر مرحومش این رسم چندساله را با کمک رفقای ریش‌سفید پدر و سایر خیّران زنده نگه می‌دارد در این‌باره می‌گوید: «امسال نیز مانند هر سال، از یک ماه قبل از ماه مبارک رمضان، سبد ارزاق نیازمندان را تهیه کردیم و موفق شدیم با کمک دوستان همیشه‌حاضر ۱۵۰۰ بسته ارزاق، ۱۴ تن برنج، روغن، گوشت و مرغ و سایر اقلام ضروری را برای ماه مبارک رمضان به دست خانواده‌های نیازمند برسانیم.» بسته ارزاق ماه رمضانی که بزرگان مسجد حضرت ولی‌عصر(عج) محله حشمت‌الدوله تهیه کرده‌اند یک تفاوت با سال‌های گذشته دارد: «با توجه به شیوع کرونا، در کنار مواد غذایی، یک بسته ماسک بهداشتی ۵۰ تایی هم برای خانواده‌ها قرار دادیم و امیدواریم همه مسلمانان از این بلا سلامت بمانند.» تهیه ارزاق ماه مبارک باعث نشد تا خیّران و نیکوکاران مسجد حضرت ولی‌عصر(عج) از زلزله‌زدگان سی‌سخت غافل شوند: «در کنار تهیه ارزاق ماه مبارک برای نیازمندان، ۷۰ تخته فرش درجه یک ۶متری، ۲۰۰ تخته پتوی گلبافت و ۱۰۰ بسته ارزاق نیز برای روزه‌داران روستای کوخدان سی‌سخت ارسال کرده‌ایم.»

منطقه ۱۰

کارت هدیه تا توزیع ارزاق و افطاری

با خبر شدیم خیریه «مرصاد ۱۳۳» سرای محله سلیمانی برای حمایت و کمک به خانواده‌های بی‌بضاعت و کم‌برخوردار، به مناسبت ماه مبارک رمضان، میان آنها سبد کالا و کارت هدیه توزیع می‌کند. «زهرا کاظمی»، مدیر محله سلیمانی، می‌گوید: «برای ایجاد امنیت روانی میان خانواده‌های آبرومند و کم‌درآمد در این روزهای سخت، سبد کالا شامل گوشت و مرغ و اقلام ضروری، آماده کردیم که بین افراد شناسایی‌شده توزیع شد.» به گفته کاظمی، هرسال همزمان با ایام ولادت امام حسن مجتبی(ع) مراسم اکرام ایتام هم برگزار می‌شد که به علت شیوع «کووید ـ ۱۹» و رعایت پروتکل‌های بهداشتی این مراسم در قالب اهدای کارت هدیه در محله سلیمانی اجرا می‌شود.

افطاری بیرون‌بر

رمضان فصل همدلی و مهربانی با هر سبک و روشی است. شرایط ماه مبارک رمضان امسال هم مانند سال گذشته، به سبب رعایت فاصله‌های فیزیکی و پروتکل‌های بهداشتی، اجازه تدارک سفره‌های بزرگ افطاری و مراسم عبادات دسته‌جمعی را نمی‌دهد. بر همین اساس، بسیاری از برنامه‌ها به حالت محدود اجرا می‌شود. «فریبا تاجیک»، مدیر محله جی، با اشاره به این موضوع از تدارک دیدن مراسم افطاری بیرون‌بر همزمان با ایام ولادت امام حسن مجتبی(ع) خبر می‌دهد و می‌گوید: «به مناسبت این ایام مبارک، ۱۵۰ بسته افطاری برای شهروندان تهیه شده که بین شهروندان محله جی به‌صورت بیرون‌بر در مقابل سرای محله توزیع می‌شود.» به گفته این مدیر، همچنین ۱۵۰ بسته مواد غذایی مورد نیاز، میان خانواده‌های کم‌درآمد و بی‌بضاعت، از سوی خیران، شورایاری و مدیریت محله جی، توزیع می‌شود.

توزیع مرغ دولتی بدون صف

در این روزهای کرونازده که داستان پرنوسان قیمت مرغ و توزیع مرغ‌های دولتی و صف‌های طولانی برای خیلی‌ها حکایت قوزبالاقوز شده است، اعضای شورایاری محله بریانک به قصد فراهم کردن امکان دسترسی اهالی به این کالای اساسی دست به ابتکار جالبی زده‌اند. «فریسا نیکومنش‌راد»، عضو هیئت‌رئیسه شورایاری محله بریانک، با اشاره به این موضوع از توزیع مرغ دولتی بدون صف در سرای محله بریانک خبر می‌دهد و می‌گوید: «با توجه به شرایط اقتصادی مردم و گران شدن مرغ و دشواری دسترسی به مرغ با نرخ دولتی و همین‌طور پرخطر بودن ایستادن سالمندان و دیگر شهروندان در صف‌های طولانی که باعث ادامه زنجیره انتقال «کووید ۱۹» می‌شود، «محمدحسن ابراهیمی»، دبیر شورایاری محله بریانک، با پیگیری‌های شخصی و کمک سپاه محمد رسول‌الله(ص)، توانستند مرغ دولتی و یخچال مخصوص نگهداری آن را تهیه کنند تا اهالی بدون صف و بدون محدودیت از لحاظ تعداد تقاضا در سرای محله بریانک این کالا را تهیه کنند.» به گفته راد، این اقدام برای آسودگی خیال اهالی تا پایان ماه مبارک چندین بار انجام می‌شود، تا در این ایام سفره کسی خالی از مرغ و مواد غذایی اصلی نماند.

همزمان با فرارسیدن ماه مهمانی خدا مرکز نیکوکاری «بصیر» بیش از ۴۰۰ بسته غذایی میان نیازمندان توزیع کرد

مهربانی را تقسیم کنیم

بهاره خسروی

شیوع بیماری «کووید ـ ۱۹» در این یک سال و اندی و حضور جهانی‌اش آسیب‌های فراوانی به اقتصاد بیشتر خانواده‌ها وارد کرد. بسیاری از همسایه‌ها و عزیزان ما، بانوان سرپرست خانوار و خانواده‌های کم‌برخوردار برای تأمین معاش و ادامه کسب‌وکارشان در تنگنا قرار گرفتند، اما مهربانی بر این زخم‌ها مرهم نهاد. مهربانی گوهری والا و جادویی است که می‌تواند جهانی را دگرگون و سرشار از امید و شادمانی کند. همزمان با ماه مبارک رمضان، مرکز نیکوکاری «بصیـــر» در تکه دهم پایتخت، برای حمایت از نیازمندان در قالب کمک‌های مؤمنانه با عنوان «مهمانی کریم»، بیش از ۴۰۰ بســـته اقلام خوراکی را برای توزیع در میان خانواده‌های بی‌بضاعت آماده کرد. این برنامه با حضور مسئولان شهری تکه دهم پایتخت و جمعی از چهره‌های سرشناس فرهنگی و اجتماعی و سیاسی کشور و مهمانان خارجی برگزار شد. در این گزارش، نگاهی داریم به اجرای برنامه یادشـــده و دیدگاه مهمانان برنامه برای الگوسازی چنین اقدامات ارزشمندی در روزهای سخت مردم.

ســـاعت ۱۴ یکی از جمعه‌هـــای دل‌انگیز بهاری، دبستان «سامان روستایی» محل اجرای برنامه است. از چند قدم مانده به مکان مراســـم، صدای موزیک و ســـرودخوانی نوجوانان کانون فرهنگی و اجتماعی بصیر توجه هر رهگذری را به خود جلب می‌کند. در همان خیابان کم‌عرض کارون، تعداد زیادی خودرو پارک است و عکس و نام شهدا در مقابل در ورودی مدرســـه، خبر از اجرای یک برنامه فرهنگی و هنری را می‌دهد. بسته‌های زردرنگ اقلام خوراکی با نشان مرکز نیکوکاری بصیر سراســـر فضای حیاط مدرسه ســـامان روستایی را پر کرده است؛ بسته‌هایی که در این روزهای کرونازده می‌تواند باعث دلگرمی مادران و پدرانی شود که دستشان برای تأمین نیازهای اولیه خانه و کاشانه‌شان بسته است. با رعایت پروتکل‌های بهداشتی، مهمانان در مراسم حاضر می‌شوند و بعد از کمـــی گفت‌وگـــو جای خود را بـــه مهمان بعدی می‌دهند. مهمانانی که در این جشن بزرگ با هدف نهادینه شدن فرهنگ کمک به دیگران و حمایت از خانواده‌های آبرومند به دعوت برای حضور در برنامه پاسخ مثبت دادند.

حمایت از همسایه‌های نیازمند

مرکـــز نیکـــوکاری بصیر در ســـال ۱۳۹۶ تحت نظـــارت کمیتـــه امداد امـــام خمینـــی(ره) منطقه ۱۰ رســـماً فعالیت‌هایش را آغاز کرد؛ البته ســـابقه فعالیت‌هـــای نیکوکارانه این مرکز به ســـال ۱۳۹۰ می‌رســـد. حمایت از ایتام و خانواده‌های بی‌بضاعت از مهم‌تریـــن اهداف راه‌اندازی مرکز نیکوکاری بصیر اســـت؛ مرکزی که این روزها تبدیل به قطب بزرگ فعالیت‌های فرهنگی و هنری و نخبه‌پروری نه تنها در پازل دهم پایتخت، بلکه در سراســـر کشور شده اســـت. حجت‌الاســـلام «محمد ناصری»، مؤسس و مدیر کانون و مجتمع فرهنگی ـ آموزشی ـ اجتماعی بصیـــر، چنین می‌گوید و ادامـــه می‌دهد: «روزهای نخست که تصمیم به راه‌اندازی این مرکز گرفتیم کار با حمایت ۷ ـ ۸ خانوار شروع شد و بالطبع کمک‌ها هم در حد بضاعت اولیه بـــود. اما به مرور زمان کار گسترده‌تر شد و فعالیت‌های مرکز هم بیشتر. امروز بـــه همت خیّران و افراد پـــای کار بیش از ۱۵ هزار بســـته مواد غذایی در سراسر کشور، به‌ویژه مناطق محروم، توزیع می‌شود.»

بـــه گفته ناصری، در میان نیازمندان منطقه ۱۰، ماهانه به‌صورت مســـتمر و به‌طـــور میانگین ۱۱۰ خانواده را تحت پوشش داریم که در میان آنها اقلام غذایی و بسته‌های حمایتی توزیع می‌شود. او اضافه می‌کند: «ســـالانه بیش از ۴ هزار بســـته غذایی هم میان نیازمندان کل کشور توزیع می‌کنیم و در حال حاضر هم همزمان با ماه مبارک رمضان ۴۰۰ بسته غذایی برای شهروندان تکه دهم پایتخت، اسلام‌شهر، ملارد و قم آماده کرده‌ایم.»

پای کار بودن مردم در روزهای گرانی

«در شـــرایط ســـختی هستیم؛ شـــیوع بیماری «کووید ـ ۱۹» و دشـــواری‌های ناشی از تحمل این بیماری، تعطیل شـــدن بســـیاری از کسب‌وکارها و بیکاری و مشـــکلاتی ازاین‌دســـت. اما خوشبختانه مـــردم هنـــوز پای‌کارنـــد و کمک بـــه همنوعان را فراموش نمی‌کنند.» دکتر «مهدی صیادشیرازی»، فرزند شهید سپهبد «علی صیادشیرازی»، مهمانان مراســـم، با بیان ایـــن مطلب می‌گوید: «رســـانه‌ای شـــدن اجرای برنامه‌های از این دســـت به مثابه تشویق مردم به مشـــارکت در انجام کارهای خیر است. اینکه اهل قلم تـــلاش کنند تا با حضور چهره‌های شناخته‌شـــده در مراســـم خیریـــه باعث پای کارآمدن مردم باشند بسیار ارزنده است. همه ما می‌دانیم که مردم در هر طبقه اجتماعی و اقتصادی با این گرانی‌ها شرایط سختی دارند. اما با همه این اوصاف، وقتی صحبت از کار خیر باشـــد باز هم مرد میدان هستند و برای نوع‌دوستی همیشه پیشقدمند. این اقدام بسیار ارزشمند است.»

به گفته صیادشیرازی، این اقدام در محله می‌تواند با الگوبرداری تکرار شود و همه می‌دانیم که از افراد کم‌برخوردار باید باعنـــوان خانواده‌های آبرومند یاد کنیم.

مسئولان در کنار مردم

«مـــردم وقتـــی بدانند که مســـئولان در شـــرایط ســـخت از دغدغه‌های آنها حمایت و از شرایط زندگی آنهـــا مطلـــع هســـتند، تا حدودی رنج زندگی بر آنها همـــوار می‌شـــود.» «ایران رکن‌آبـــادی»، مدیرکل امور زنـــان و کـــودکان مجمـــع جهانی اهل‌بیـــت(ع)، نیز با بیان این مطلـــب می‌گوید: «ابتکار خوب مؤسســـه بصیر برپایی جشن و دعوت از چهره‌های مطرح و مسئولان است. همه می‌دانیم مردم برای تأمین معیشـــت خود در رنج و ســـختی به ســـر می‌برند. همین که فرد نیازمند در مراسمی حضور مسئولی را ببیند می‌تواند قوت قلب و دلگرمی پیدا کند که کســـی به فکرش اســـت و مسئولان به اتفاقات موجود نظارت دارند. هرچند گرانی‌های امروز فقط برای طبقه کم‌برخوردار و بی‌بضاعت دردسرساز نیســـت و حتی طبقه متوسط به نحوی برای تأمین معیشـــت خود دچار مشکل شده اســـت، اما برپایی چنین مراســـمی می‌تواند حس همدلی و کمک به دیگران را در همه افراد زنده کند.»

مهربانی بدون مرز

بـــرای مهربانی و همدلی نمی‌تـــوان حریم و مرز تعیین کرد. در این روزهای ســـخت اســـت که قدر و ارزش مهربانی بیش از همیشـــه نمایان می‌شـــود. «مرضیه هاشمی»، خبرنگار پرس تی وی، سخنانش را در این مراســـم چنین پی می‌گیـــرد: «این اقدام می‌توانـــد الگوی خوبی بـــرای همه مـــردم ایران و دنیا باشـــد. اینکه برای محبت بـــه یکدیگر از هیچ چیز دریغ نکنیم. یاد بگیریم در هر گوشـــه دنیا که هســـتیم به یکدیگر محبت کنیم، چراکه انســـانیت صفت پسندیده همه ادیان الهی است. برپایی چنین جشـــن‌های خیریه‌ای می‌تواند با حضور چهره‌های سرشـــناس در میان همه مردم ترویج مهربانی بدون مرز باشد.»

الگوی رسانه‌ای

«تبلیغ و معرفی کار خیر از طریق رســـانه نقش مهمی در نهادینه شدن کارهای مشارکتی و خیریه میان شهروندان دارد.» «فاطمه ضرغام»، از مجریان رادیو قرآن و مجری همین برنامه، با اشـــاره به این موضوع می‌گوید: «هرچه کار خیر به مردم بیشـــتر معرفی شـــود به همان اندازه انگیزه و تشـــویق برای ادامه دادن کارهـــای نیکوکارانه در میان مردم زنده می‌شـــود. وقتی خیّران و مهمان از خاطرات خود در امور خیریه تعریف می‌کنند یا چهره‌ها در مراســـم و جشـــن‌های خیریه حاضر می‌شوند، همین حضور جرقه‌ای اســـت برای همه مردم تا برای کمک کردن از کارهای به ظاهر ســـاده شروع کنند. این کارهای در ظاهر ســـاده به‌مرور تبدیل به دریای عظیمی از انسانیت و معرفت میان همه افراد می‌شود. رسانه‌ها نقش مهمی در زنده شدن و زنده ماندن انگیزه‌های نیکوکارانه میان مردم دارند.»

اطلاع‌رسانی در منطقه

کمک به همنوعان در این روزهای سخت اقتصادی و درگیری با موج ســـهمگین کرونا وظیفه انسانی هر فرد است که باید در تمام مناطق و محله‌ها انجام شود. «مجید رباطی»، شهردار منطقه، در مراسم «مهمانی کریم» دبستان ســـامان روستایی با تأکید بر اهمیت اجرای این طرح در همـــه محله‌های ده‌گانه با هدف حمایت از شهروندان بی‌بضاعت منطقه می‌گوید: «این طـــرح با نصب بنرهای اطلاع‌رســـانی در منطقه آغاز شـــده و از مردم فهیم منطقه برای شرکت در این کار معنوی با هدف رفع مشکلات معیشتی افراد بی‌بضاعت دعوت می‌شود تا در این ایام گامی در مسیر کاستن از مشکلات افراد نیازمند برداشته شود.»

محمد ناصری
مؤسس و مدیر کانون و مجتمع فرهنگی- آموزشی- اجتماعی بصیر

مهدی صیادشیرازی
فرزند شهید سپهبد «علی صیادشیرازی»

ایران رکن‌آبادی
مدیرکل امور زنان و کودکان مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)

مرضیه هاشمی
خبرنگار پرس تی‌وی

فاطمه ضرغام
از مجریان رادیو قرآن

مجید رباطی
شهردار منطقه

حال و هوای رمضان‌های سال‌های دور به روایت نویسنده کتاب «تهران در گذر زمان»

صدای خوش اذان حاج عباس؛ یادش بخیر!

بهاره خسروی

«آفتاب که خیال رفتن به ســـرش می‌زد، صدای اذان حاج عباس خدابیامرز همه اهل محل را راهی خانه زینب خانم می‌کرد. سفره زینب خانـــم از اول تا آخر ماه رمضان، وقـــت افطار، برای همسایه‌ها، کاسبان و خلاصه اهل محل پهن بود. یادش به خیر! عطر ریحان و سبزی‌خوردن سر سفره و بوی نان داغ نوستالژی‌های دوران کودکـــی‌ام اســـت؛ سفره‌ای ساده و بی‌ریا و پر از مهر و صفا؛ جایی که بعد از چند ســـاعت روزه‌داری و عبادت، همـــه اهالی دور هـــم جمع می‌شـــدند. اما مهیج‌تریـــن و جالب‌ترین بخش این ماه مهمانی خدا در محله سلسبیل بازی‌های شبانه تا وقت سحر بود؛ زو و ترنابازی بین بر و بچه‌های کوچه گلچین (شهید سید علی امینـــی امروزی) بازار داغی داشـــت؛ بازی‌هایی که فارغ از بـــرد و باخت و سرگرمی، باعث زنده ماندن روحیه همدلـــی و مهربانی میان همسایه‌ها بود به برکت ماه مهمانی خدا.» این چند ســـطر روایتی بود از «سید رســـول امینی» نویسنده کتاب «تهران در گذر زمان (محله سلســـبیل)» درباره ماه‌های رمضان تهران قدیم در محله سلسبیل، در پازل دهم پایتخت.

ماه رمضان فصل خانه‌تکانی است. از خانه‌تکانی دل تئاتر و تمیز کردن خانه و کاشانه برای پذیرایی از مهمانان سفره افطار. «ســـید رســـول امینی»، از همسایه‌های قدیمی ما در محله سلسبیل و نویسنده کتاب «تهران در گذر زمان (محله سلسبیل)»، با این جمله‌ها صحبت را آغاز می‌کند: «از چند روز مانده به ماه مبارک، خانم‌های خانه دست به کار رفت و روب و نظافت خانه می‌شدند. اینکه ماه رمضان در چه فصلی باشد، چندان مهم نبود. خانـــه باید برای پذیرایی و دید و بازدیدهای ماه رمضان تمیز و مرتب و آماده می‌شد. در کنار این کار، غبارروبی مساجد، شست‌وشوی فرش‌ها و قالیچه‌ها و تمیز کردن شیشه‌های مسجد «باب‌الحوائج» از مهم‌ترین برنامه‌های اهالی در استقبال از ماه رمضان بود.»

به گفته امینی، تهیه آذوقه و اقلام غذایی اولیه برای خانواده‌های بی‌بضاعت و کم‌درآمد محله با مشـــارکت و همیاری اهالی و خیّران از دیگر رســـم‌های نیک اهالی محله سلسبیل در این ماه مبارک بود.

مناجات‌های سحر حاج عباس

بیش از ۳۰ سال است که حاج «عباس امین‌الدوله»، از اهالی قدیمی و خوش‌صدای کوچه گلچین، دعوت حق را لبیک گفته و به آســـمان ابدیت پرواز کرده است، اما هنوز هم قدیمی‌های کوچه از صفا و صمیمیت ماه‌های رمضان قدیم و صدای دلنشین این مرحوم یاد می‌کنند. امینی بـــا یادی از مرحوم حاج عباس و اذان گفتن‌های دل‌انگیز او تعریف می‌کنـــد: «اغلب در ایام ماه رمضان، به‌ویژه وقت ســـحر، برای رعایت حال همســـایه‌ها صدای بلندگوی مسجد را کم می‌کردند. در انتهای کوچه ما (کوچه گلچین) حاج عباس از همسایه‌های خوش‌صدای محله بود. او سحرها برای خبر کردن مردم از روی خریشته پشت‌بام با صدایی خوش اذان می‌گفت. همسایه‌ها به اذان گفتن او به‌وقت سحر برای دست از غذا کشـــیدن و نماز خواندن و هنگام افطارها به باز کردن روزه عادت داشتند. خدا رحمت کند، مرد خوش‌مشرب، معتقد و باخدایی بود.»

به گفته این همســـایه قدیمی ما، حاج عباس در ماه رمضان سال ۱۳۶۸، وقت سحر، در میانه اذان گفتنش از دنیا رفت. او در ادامه تعریف می‌کند: «طبق عادت، حاج عباس رفته بود بالای خریشته تا اذان بگوید که یکباره صدایش قطع شد. همسایه متعجب مانده بودند چرا اذان حاجی ناتمام مانده که با صدای شـــیون اهل خانه‌اش متوجه شدیم از این دنیا پرواز کرده است.»

افطاری‌های دلچسب زینب خانم

بعد از چندین ســـاعت تحمل گرســـنگی و تشنگی خودخواسته، برای انجام یک عبادت جمعی و ترکیه روح و نفس، افطار کردن و خوردن خوراکی‌های خوشـــمزه حسابی دلچسب است. البته قدیم‌ها مردم چندان اهل امتحان کردن و خوردن خوراکی‌های گوناگون به وقت افطار نبودند. در واقع، اغلب سفره‌های افطاری ساده، اما خاطره‌انگیز بود. ســـفره‌ها به اندازه پذیرایی از اهل یک محله و جمعیت جا داشت. با اینکه خوردنی‌ها محدود بودند، اما لذت‌بخش بودند و طعمی به یاد ماندنی داشتند. امینی اینها را می‌گویـــد و یـــادی می‌کند از زینب خانم، بانوی دست و دلبـــاز و مهربـــان کوچه گلچین: «مستأجری داشتیم به نام زینب خانم. این بانو شب‌های ماه رمضان سفره‌اش برای کسبه، همسایه‌ها و دوست و آشـــنا پهن بود. آن زمان هم اکثر خانواده‌ها پرجمعیت بودند و رفت‌وآمد زیادی هم داشتند. زینب خانم بساط افطـــاری‌اش را در حیاط می‌چید. بـــرای مردم آن روز ســـفره زینب خانم یک سفره شـــاهانه بود؛ نان و پنیر، سبزی‌خوردن، ماست، زولبیا و بامیه و یک نوع شام، اما آنقدر این ســـفره گیرا و لذت‌بخش بود که همسایه‌ها تا ساعت‌ها بعد از افطار دور همین سفره گرم گفت‌وگو و بگوبخند داشتند.»

بازی‌های شبانه

رمضان فصل نزدیک شدن دل‌ها و فرصتی برای کمی بیشتر در کنار هم بودن اســـت که در دل آن خاطرات شـــیرین فراوانی رقم می‌خورد. بازی‌های شبانه بعد از افطار و اجرای مراسم گلریزان برای کمک به خانواده‌های آبرومند محله از دیگر ماجراهای جالب شب‌های رمضانی اهالی محله سلســـبیل است که همسایه نویسنده ما به آن اشاره می‌کند: «چند ساعتی که از افطار می‌گذشت نوبت بازی‌های شبانه همسایه‌ها بود. بعضی از بازی‌های آن روزگار، مانند ترنا و زو، به قول امروزی‌ها از مدافتاده اســـت. ما بچه‌های قدیم محله، دلمان به ماه رمضان و همین بازی‌ها خوش بود. معمولاً ســـر کوچه خودمان، گلچین، در خانه استاد «باقر ملایی‌نژاد» بعد از افطار به اتفاق پدرها و بردارهایمان جمع می‌شدیم و می‌ایســـتادیم پای بازی پرهیجان زو. خانم‌ها هم از پنجره با تشـــویق همســـر و فرزندانشان در این بـــازی مشـــارکت می‌کردند. یـــادش به خیر! ایـــن روزها جای بســـیاری از افرادی که در ایـــن بازی‌ها مشـــارکت می‌کردند در میان ما خالی است.»

مساجد در ماه رمضان چه برنامه‌هایی دارند؟

دعوت به ضیافت الهی

قبل از اینکه کرونا سایه سنگینش را بر سر شهر و دیارمان پهن کند، رمضان که می‌شد بساط دورهمی‌های روزه‌داران در مساجد پهن بود. حیاط مساجد پر می‌شد از صدای خنده و جست‌وخیز بچه‌ها، هیئتی‌ها در آشپزخانه‌ها مشغول پخت‌وپز افطاری و سحری می‌شدند و زنان هم در جلسات قرآن‌خوانی دست به دعا می‌بردند. حالا ۲ سال می‌شود که کرونا رمضان‌ها خانه‌نشینمان کرده است. اما این مسئله باعث نشده تا بچه‌مسجدی‌ها از فعالیت‌هایشان غافل شوند. در این گزارش سعی کرده‌ایم، ضمن معرفی چند مسجد بزرگ و قدیمی پهنه مرکز، از برنامه‌های مجازی در رمضان کرونایی برایتان بگوییم.

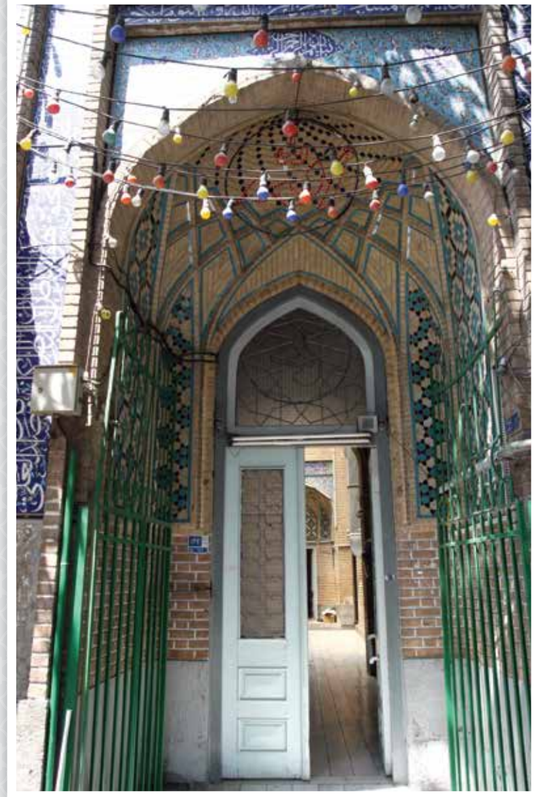

مسجد مظهری

رفع مشکل نیازمندان با نامه مسجد

مسجد مظهری که باید آن را یکی دیگر از شاهکارهای معماری استاد لرزاده دانست در خیابان قزوین، کوچه تفرشی، واقع شده است؛ مسجدی با بنایی گرد و زیبا که هنر معماری به کار رفته در آن چشم هر بیننده‌ای را در نگاه نخست جذب می‌کند. ۵ ستون گرد و محکم دورادور محراب زیبا حکایت از استحکام و شکوه این مسجد قدیمی دارد. بنا در سال ۱۳۲۸ ساخته شده و روزگار تلخ و شیرین محله را به چشم دیده؛ از مبارزات تاریخی تا پشتیبانی اهالی از جبهه‌های جنگ را.

اهالی محله می‌گویند زمین مسجد در سال ۱۳۲۸ از سوی فردی به نام مظهری اهدا شد و کار ساخت به استاد حسین لرزاده سپرده شد تا یکی دیگر از زیباترین مساجد تاریخی ایران را بسازد. به گفته «نصرالله حدادی»، پژوهشگر و تهران‌شناس، که از این مسجد به‌عنوان یکی دیگر از شاهکارهای تاریخی مسجدسازی لرزاده یاد می‌کند، این مسجد از جمله مساجدی است که محراب آن استهلاک و انحرافی ندارد. حدادی می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های این مسجد قرار گرفتن کامل شبستان در زیر گنبد آن است؛ این ویژگی اجازه می‌دهد نمازگران با توجه به اینکه مسجد به سمت منبر ساخته شده بدون اینکه به سمت جنوب غربی بایستند مستقیم مقابل محراب قرار گیرند و مشغول نماز شوند. همه مساجد ساخته دست لرزاده این‌گونه است؛ کسی که محراب مساجدش را در جهت خانه خدا می‌سازد.»

حدادی می‌گوید: «در کل سال ۲ روز وقتی آفتاب بر خانه خدا می‌تابد سایه‌ای دیده نمی‌شود. استاد لرزاده هم در ساخت مساجدش این ۲ روز را برای ساخت محراب‌ها ملاک قرار داده تا مساجدش مطابق جهت کعبه باشد.»

این مسجد یکی از مساجد بنام و فعال در دوران مبارزات انقلاب است. شاید یکی از علت‌های آن برگردد به نوع معماری خاص مسجد که به مبارزان اجازه می‌داده تا در آن سنگر بگیرند و به مبارزاتشان ادامه دهند. نقشه پیچ‌درپیچ راه‌پله‌های قدیمی مسجد حکایت از این ویژگی دارد.»

نقش و جایگاه مسجد مظهری از دیرباز تاکنون در چهارراه ملک باعث شده تا همواره چشم نیازمندان محله به این مسجد برای حل مشکلات پیش رویشان باشد. حجت‌الاسلام «عاشق‌حسینی» می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در مسجد انجام می‌دهیم جمع‌آوری کمک‌های مردمی و برنامه‌ریزی برای هزینه‌کرد درآمدهای مسجد از محل واحدهای تجاری آن برای حل مشکلات نیازمندان محله بوده و است. البته شیوه کار کمک به نیازمندان در مسجد مظهری به گونه‌ای نیست که پول در اختیار افراد قرار بگیرد، بلکه با توجه به رایزنی‌های صورت‌گرفته بین مسئولان مسجد و مراکز خدمات‌رسانی، مانند مراکز درمانی، داروخانه‌ها، بقالی‌ها و مسافرخانه‌ها، بستری فراهم شده که نیازمندان محله با در دست داشتن نامه‌ای از مسجد می‌توانند از این خدمات بهره‌مند شوند.»

مسجد مظهری را اهالی محله با غبارروبی آماده پذیرایی از روزه‌داران کرده‌اند، هر چند در ۲ سال اخیر، پیرو اعلام ستاد کرونا در روزهایی که منع حضور در مساجد اعلام شده، مردم از حضور در مسجد خودداری می‌کنند، اما امیدوارند تا پایان ماه مبارک وضعیت بهتر شود و بتوانند با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به عبادت در این مکان مقدس بپردازند. پایگاه فرهنگی شهید حججی هم برنامه‌های قابل‌توجهی برای مسجد اندیشیده است؛ از ایجاد گروه‌های مجازی و برنامه‌های آنلاین ویژه رمضان گرفته تا دستگیری از روزه‌داران نیازمند با توزیع سبدهای ارزاق.

مسجد کمیل

بسته‌های افطاری برای نمازگزاران

محمدرضا برادران‌حسینی
مسئول بسیج مسجد کمیل

در مسجد کمیل منطقه ۶ هم این روزها اهالی مسجد با همه عشق و علاقه‌ای که به شب‌های رمضان و برنامه‌های خاص آن داشتند به لحاظ اولویت سلامت روزه‌داران رعایت پروتکل‌های بهداشتی را در دستور کار خود قرار داده‌اند و می‌کوشند با اجرای برنامه‌های مجازی یک رمضان دیگر را در شرایط کرونایی تجربه کنند.

«محمدرضا برادران حسینی»، مسئول بسیج مسجد کمیل، در این‌باره می‌گوید: «هر سال علاوه بر سفره افطاری در مسجد کمیل، در آشپزخانه مسجد تدارک شام هم دیده یا از بیرون تهیه می‌شد، ولی این برنامه امسال به علت کرونا منتفی است. طی جلسه با هیأت امنای مسجد مقرر شد بسته‌هایی به‌عنوان افطاری، شامل کیک و شیر، بین نمازگزاران توزیع شود. برنامه‌های مذهبی این مسجد با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود. در شب‌هایی که مراسم در مسجد برپاست، به نمازگزاران در ابتدای ورود دستکش و ماسک داده می‌شود و بعد از ضدعفونی با الکل و با فاصله در مسجد حضور می‌یابند.»

مسجد منشور

پخش دعای فرج، هر شب ساعت ۲۱

مسجد منشور هم از دیگر مساجد منطقه ۱۱ است که با قدمتی ۷۰ساله تا پیش از این کرونای منحوس پذیرای روزه‌داران رمضان بود؛ مسجدی در گوشه‌ای از خیابان امام خمینی(ره) که سالیان دراز اهالی این منطقه را همنوا با آوای اذان و ذکر راز و نیاز مهمان خدمات فرهنگی ـ مذهبی خود کرده است.

این مسجد در سال ۱۳۲۰ با ظرافت و زیبایی خاصی بنا شده و در سال ۱۳۳۲ تعمیر و مرمت شده است. این بنا در حال حاضر در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده و دارای ویژگی‌های بصری خاصی است که در کمتر مسجدی در منطقه شاهد آن هستیم. مسجدی بدون گنبد و مناره که در حیاط خود نیم‌طاق‌هایی قرینه را به نشانه ذوق و هنر سازندگانش حفظ کرده است و کتیبه‌هایی از ادعیه مختلف روی این طاق‌ها قرار گرفته‌اند که نمازگزاران را به درون حریم شبستان بدرقه می‌کنند.

حجت‌الاسلام «رضا فلاح»، امام جماعت مسجد منشور، می‌گوید: «این مجموعه یکی از پایگاه‌های فرهنگی و هنری در منطقه ۱۱ است که همواره توانسته در مناسبت‌های مختلف اهالی دل را گرد هم جمع کند. درست است که در سال گذشته نتوانستیم، مانند سال‌های پیش از آن، پذیرای روزه‌داران ماه مبارک رمضان باشیم، اما این محدودیت‌ها باعث نشد تا ویژه‌برنامه شب‌های قدر با حضور مردم برگزار نشود. بچه‌های هیئت تلاش کردند با فضاسازی روی بام برای بانوان و محوطه مسجد برای آقایان زمینه حضور مردم را با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در این ایام فراهم کنند.»

امسال، مسجد منشور بخش قابل‌توجهی از هزینه‌های برگزاری برنامه‌های فرهنگی و مذهبی را با توجه به شرایط شیوع کرونا به سمت کمک به نیازمندان برده است: «برای نیازمندان محله در فروردین‌ماه ۱۳۰ بسته ارزاق به ارزش ۸۰ میلیون تومان تهیه و توزیع کردیم و در این میان سهم قابل‌توجهی برای خانواده‌های شهدای مدافع حرم تیپ فاطمیون در نظر گرفتیم. این کمک‌ها در ماه مبارک رمضان هم ادامه خواهد داشت و برای این منظور تاکنون ۱۴ میلیون تومان جمع‌آوری شده است.»

امام جماعت مسجد منشور اضافه می‌کند: «درست است برنامه‌های افطاری ماه رمضان مسجد منشور به خاطر شیوع کرونا تعطیل شده، اما قرار است با راه‌اندازی ایستگاه صلواتی در ۸ شب ماه مبارک رمضان اقدام به توزیع افطاری و غذای گرم بین روزه‌داران کنیم.»

علاوه بر همه، اینها در طول ماه مبارک رمضان، رأس ساعت ۹ شب، به گفته امام جماعت مسجد، نوای زیبای دعای فرج از گلدسته‌های مسجد پخش می‌شود و مردم محله می‌توانند با باز نگه داشتن پنجره‌های خانه‌ها این دعا را با هم زمزمه کنند.

مسجد جلیلی

دوره آموزش قرآن و احکام برای بانوان

فرشته قادری
فرمانده پایگاه مقاومت بسیج محبان فاطمه(س)

در منطقه ۶ هم مساجد برای ماه رمضان آماده‌اند و رسم غبارروبی مساجد قبل از فرارسیدن ماه مبارک انجام شده است.

مسجد جلیلی یکی از این مساجد است. این مسجد در گذشته باغ بود.

هر سال در ماه‌های محرم و صفر باغی که در خیابان ایرانشهر جنوبی قرار داشت و متعلق به حاج «مهدی جلیلی فرشچی» بود به محل برگزاری مجلس روضه‌خوانی تبدیل می‌شد. پس از مدتی، چون مسجدی در منطقه نبود، به پیشنهاد شرکت‌کنندگان در برنامه‌های عزاداری در فاصله سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۳۹، با هزینه شخصی، در این باغ مسجدی ساخته شد که به نام سازنده اولیه، جلیلی نام گرفت و به مسجد فرشچی نیز معروف شد. این مسجد از کانون‌های اصلی تجمع نیروهای مبارز مذهبی در دوره پهلوی دوم بود. مسجد جلیلی تا پیروزی انقلاب با امامت آیت‌الله «مهدوی کنی» فعال بود. پس از اینکه او، با توجه به مسئولیت‌هایی که در امور اجرایی کشور داشت، از امامت جماعت مسجد دست کشید، برنامه‌های مسجد، به‌ویژه خدمات اجتماعی و رسیدگی به نیازمندان جزء فعالیت‌های ثابت این مسجد است.

«فرشته قادری»، فرمانده پایگاه مقاومت بسیج محبان فاطمه(س)، شورایار محله ایرانشهر درباره برنامه‌های رمضانی این مسجد می‌گوید: «از ابتدای ماه رمضان، مسجد جلیلی همچون سال گذشته میزبان بانوانی است که در دوره آموزش قرآن و احکام به‌صورت حضوری شرکت می‌کنند. این دوره با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود و تا آخر ماه مهربانی ادامه دارد. طبق روال سال‌های گذشته، هر شب، بعد از نماز، مراسم سخنرانی برای نمازگزاران در مسجد برقرار است. در شب‌های قدر و سوگواری هم برنامه‌های ویژه‌ای برگزار می‌شود.»

قادری اضافه می‌کند: «امسال برای حفظ سلامت هم‌محله‌ای‌ها سفره افطاری برپا نمی‌شود و بسته‌هایی برای افطار به در منازل ارسال و تعدادی هم بین نمازگزاران توزیع می‌شود. گروه جهادی محبان فاطمه سلام‌الله علیها در مسجد جلیلی، از ابتدای شیوع کرونا، در زمینه تولید ماسک فعالیت داشت. با قرمز شدن وضعیت تهران بار دیگر آستین همت را بالا زدند و از ابتدای رمضان برای دوخت ماسک اقدام کردند. خانواده‌های زیادی هستند که با ادامه‌دار شدن پاندمی همچنان وضعیت اقتصادی مناسبی ندارند، ولی در ماه مهربانی سعی شده با جمع‌آوری و توزیع ارزاق از آنها حمایت شود.»

مسجد محمد مصطفی(ص)

مراسم احیا با رعایت پروتکل‌های بهداشتی

حسین حدیدی
امام جماعت مسجد

مسجد محمد مصطفی(ص) در سال ۱۳۳۸ پایه‌گذاری شد. البته پیش‌تر از این تاریخ و زمانی که هنوز مسجد ساخته نشده بود، اهالی در زمین مسجد چادر می‌زدند و به امامت روحانی فاضل، مرحوم آیت‌الله حاج شیخ «منیرالدین حدیدی»(ره)، نمازجماعت را برگزار می‌کردند تا اینکه کم‌کم ساختمان مسجد ساخته شد و مرحوم آیت‌الله حدیدی بیش از ۵۵ سال در این مسجد فعالیت دینی و علمی داشتند و سرانجام به دعوت حق لبیک گفتند. پس از این روحانی عالی‌قدر، فرزندشان، حجت‌الاسلام دکتر «حسین حدیدی»، امام جماعت مسجد شدند. مسجد فعالیت‌های موفقی در حوزه‌های فرهنگی، علمی و اجتماعی در کشور و محله هفت‌چنار دارد. فعالیت‌های مسجد در زمان کرونا نیز از مسیر تهیه ارزاق و رسیدگی به ضعفا و فقرا به نسبت بیشتر شده است.

برای رعایت حال نمازگزاران و روزه‌داران در شرایط کرونایی، بسیاری از فعالیت‌ها و برنامه‌های مساجد به حالت تعلیق در آمده است. ادای مراسم مذهبی امسال، مانند افطاری‌ها، ختم قرآن و مراسم احیای شب‌های قدر و نماز عید فطر با رعایت محدودیت‌ها و پروتکل‌های بهداشتی اجرا می‌شود. حجت‌الاسلام دکتر«حسین حدیدی»، امام جماعت مسجد محمد مصطفی(ص)، از برپایی مراسم احیا با رعایت پروتکل‌های بهداشتی خبر می‌دهد و می‌گوید: «ماه رمضان بیشتر برنامه‌های مسجد برای حفظ سلامتی شهروندان تعطیل است. فقط در شب‌های ۲۱ و ۲۳ رمضان، به‌صورت محدود و با رعایت فاصله‌گذاری، مراسم احیای شب‌های قدر برگزار می‌شود. همچنین اقامه نماز عید فطر هم در خیابان و فضای باز محله هفت‌چنار اجرا می‌شود.»

مسجد حضرت حجت(عج)

تفسیر مجازی قرآن

علی سیفی
رئیس حوزه علمیه حجت و پیشنماز مسجد حجت

سال ۱۳۴۲ هجری شمسی، مرحوم «محقق»، امام جماعت مسجد حضرت حجت(عج)، حوزه علمیه حجت را بنا کرد؛ حوزه علمیه‌ای که این روزها سنگر مهم تعلیمات دینی و مذهبی است و سالانه روحانیان و مبلغان دینی فراوانی از همین مرکز به جامعه معرفی می‌شوند. این مسجد دارای بخش‌ها و نهادهای مختلف و فعال از جمله پایگاه بسیج، کانون فرهنگی ـ هنری، کتابخانه، صندوق قرض‌الحسنه و حوزه علمیه (خواهران و برادران) است. این مسجد دارای هر ۲ حوزه علمیه خواهران و برادران است.

با توجه به هجوم موج چهارم بیماری «کووید ـ ۱۹» و افزایش آمار مبتلایان، بسیاری از برنامه‌ها و مراسم مذهبی ماه مبارک رمضان محدود و حذف شد. اما این خانه‌نشینی فرصت خوبی است تا با آرامش خیال و فراغ بال به مطالعه و انجام عبادات معنوی ویژه ماه مبارک رمضان پرداخت. برنامه مجازی تفسیر قرآن یکی از برنامه‌های مفید و قابل‌استفاده‌ای است که از سوی حوزه علمیه حجت در تکه دهم پایتخت اجرا می‌شود. آیت‌الله «علی سیفی»، رئیس حوزه علمیه حجت و پیشنماز مسجد حجت، درباره این برنامه توضیح می‌دهد: «بر اساس ابلاغیه ستاد ملی کرونا و به دلیل شیوع بیماری کرونا، برنامه‌های عمومی مساجد و اماکن مذهبی تعطیل شدند. اما شهروندان برای انجام فرایض دینی خود و آشنایی با احکام زلال دین اسلام در این روزهای مبارک رمضان می‌توانند از برنامه تفسیر مجازی قرآن که روزهای پنجشنبه در فضای مجازی حوزه علمیه حجت منتشر می‌شود، استفاده کنند.»

شهرداری منطقه ۱۲ برای اولین بار با طرحی جدید به استقبال از ماه رمضان رفت

چاووشی خوانی در قلب تهران

صدای نقاره ها از قلب پایتخت به گوش می رسد و نقاره زنها خبر از آمدن ماه مهمانی خدا می دهند. طنین دلنشینی که از ســـر عشق به معبود، توسط نقاره زنها و دمام زنان در فضای شهر پیچیده تا مردم با حالی خوش راهی میهمانی خدا در ماه مبارک رمضان شوند.

مردم با صدای نقاره هایی که در شهر پیچیده گرد هم جمع می شـــود. چاوش خوان به رســـم گذشته های دور در میانه میدان چاووش خوانی می کنـــد و دمام زنان در گوشـــه ای دیگر نوای «رمضان امد» را ســـر داده انـــد. و این مهمترین اقـــدام شـــهرداری منطقه ۱۲ برای ایجاد شـــور و نشـــاط معنوی در اســـتقبال از مـــاه میهمانی خداســـت. در باره این ابتکار جدید برای استقبال از رمضان ســـراغ علی محمد ســـعادتی شهردار منطقه ۱۲ رفتیم.

علی‌محمد ســـعادتی، شـــهردار منطقه ضمن تبریک به مناســـبت حلول مـــاه مبارک رمضان گفت: بی‌شـــک توفیـــق عبادت جمعـــی در ایام ضیافت الهی به دلیـــل افزایش همدلی و تقویت هویت دینـــی، حظ معنـــوی و بهره‌بـــرداری از این روزهای مبـــارک را دوچنـــدان می‌کند که خوشبختانه به دلیل اســـتفاده از فضای مجازی در بحران شیوع کروناویروس با رعایت تمهیداتی، این امکان برای مؤمنان همدل میسر خواهد شد.

سعادتی در توضیح فعالیت‌های حوزه مقاومت بسیج منطقه ۱۲ در ماه مبارک رمضان، نخست بـــه برنامه‌هایی بـــا محوریت اســـتفاده از فضای مجازی اشاره کرد و افزود: با توجه به این مطلب در طول ایـــن مدت به‌صورت روزانـــه، فایل‌های صوتی و متنـــی جزءخوانی روزانـــه قرآن کریم، احکام، ادعیه و مواردی از این دست در فضاهای مجـــازی مربوط به منطقه بارگذاری می‌شـــود تا به‌نوعـــی روحیه عبادت جمعی بین شـــهروندان تقویت شود.

وی از برگزاری مرحله پنجم طرح برکت علوی در آستانه حلول این مبارک در سطح منطقه نیز خبـــر داد و بیان کرد: در این طرح، شـــهروندان با چســـباندن تراکنشی روی بنرهای طرح برکت علوی در ســـوپرمارکت‌ها، قصابی‌هـــا و نانوایی‌ها بـــه نیازمندان آبرومند در ماه مهمانی خدا کمک خواهند کرد کـــه این بنرها هم‌اکنون در بیش از ۵۰ باب مغازه در سطح منطقه نصب شده است.

شـــهردار قلب طهران با اشـــاره به برنامه‌های مناسبتی در این ایام ادامه داد: همزمان با ولادت امام حســـن مجتبی(ع)، برنامه «کریمانه»، ویژه جشـــن ولادت آن امام همام به‌صـــورت آنلاین برگزار خواهد شـــد و کاروان خودرویی در سطح محدوده با طراحـــی برنامه‌های فرهنگی این ایام را جشن خواهد گرفت؛ همچنین در ایام شهادت امیرالمؤمنیـــن حضـــرت علی(ع) و شـــب‌های پرفضیلت احیاء نیز برنامه ســـوگ ســـاقی اجرا و ادعیه و اعمال شب‌های قدر در فضاهای مجازی بارگذاری خواهد شد.

وی از جمله دیگـــر فعالیت‌ها در این حوزه را برگزاری مســـابقه تفسیر سوره قدر ویژه فرزندان کارکنان معرفی کرد و ادامه داد: تجلیل از «روزه اولی‌ها» با اهدای هدایا در طرح نشاط و تعالی نیز برای این عزیزان در نظر گرفته شـــده تا مشوقی برای نخستین تجربه روزه‌داری آنان باشد.

به گفته ســـعادتی کمک به آزادسازی چند تن از زندانیـــان جرائم غیرعمد بـــا اولویت کارکنان شـــاغل در شـــهرداری از طریـــق خیّـــران منطقـــه در این ایـــام، همچنین غبارروبـــی از مزار شـــهدای گمنام میدان امام حسین(ع)، مسجد فائق و مســـجد ارگ با حضور بر سر مزار آنان در ایـــن منطقه صورت خواهد گرفت.

شهرداری منطقه ۷ با برنامه‌های متنوعی به استقبال رمضان می‌رود

تکریم روزه اولی‌ها و توزیع افطاری میان کودکان کار

شهرداری‌های پهنه مرکز در طول ماه رمضان برنامه‌های مختلف و متنوعی در پیش دارد. این برنامه‌ها مطابق با شرایط کرونا و با پرهیز از تجمع طراحی شده‌اند و بسیاری از آنها به‌صورت مجازی برگزار می‌شوند. در این برنامه‌ها افزایش همدلی و توجه ویژه به آسیب‌دیدگان کرونا، تعامل با تشکل‌های مردم‌نهاد، دانش‌آموزی، دانشجویی، کانون‌های مساجد و محله‌ها، شورایاری‌ها وسراهای محله در نظر گرفته شده است. این برنامه‌ها عبارتند از:

- چاووشـــی‌خوانی و نقاره‌زنـــی در روز اول ماه رمضـــان در ۸ نقطه از میدان‌های اصلی منطقه، شـــامل برپایـــی کاروان خودرویی و پیاده در کنارسنج و دمام‌زنی
- معرفـــی و برگزاری مســـابقه کتابخوانی «ســـی روز، ســـی آیه» در شبکه‌های اجتماعی محله‌ها
- قدردانی از روزه‌اولی‌ها مقابل منازلشان
- محفل قرآنی مجازی در شـــبکه‌های اجتماعی محله‌ها شامل تلاوت روزانه یک جزء از قرآن کریم در محفل قرآنی مجازی‌ســـراهای محله‌ها و ختم قرآن کریم
- برگزاری مســـابقه مجازی قرآنی در شـــبکه‌های اجتماعی محله‌ها، شامل حفظ وترتیل و قرائت قرآن کریم
- اجـــرای برنامه «فرازی از نهج‌البلاغه»، شـــامل بارگذاری مطالبی از نهج‌البلاغه در روزهای ماه رمضان در فضاهای مجازی‌سراهای محله
- حرکت کاروان خودرویی در معابر منطقه، شـــامل تزیین خودروها با پرچم و بنر و گل و پخش مولودی و سرود و تواشیح و نورافشانی به مناسبت میلاد امام حسن مجتبی(ع)
- برگـــزاری مســـابقه ســـاده‌ترین افطاری در شبکه‌های اجتماعی
- تهیه و بارگذاری اینفوگرافی اعمال شـــب‌های قـــدر در ایـــن شـــب‌ها در شـــبکه‌های اجتماعی‌ســـراهای محله
- مسابقه «پویش ماه مهربانی» ویژه دل‌نوشته، عکس و فیلم با موضوع رمضان، ماه مهمانی خدا و اهدای جوایز به برگزیدگان
- برگزاری جشـــن میلاد امام حسن مجتبی(ع) در مسجد طلاچیان و پخش به‌صورت زنده از اینستاگرام سرای محله سهروردی
- ارائه مشاوره رایگان تلفنی درسراهای محله و پاسخ به شبهات مذهبی و همچنین تغذیه سالم در ماه رمضان و نیز موضوع خانواده
- کمک‌هـــای مؤمنانه از روز ۱۸ تا ۲۳ماه رمضان درســـراهای محله، شامل تهیه بسته‌های کمک معیشـــتی به خانواده‌های کم‌برخوردار در روزهای شهادت امام علی(ع)
- تکریم روزه‌داران در روزهای ۱۴و ۱۵ ماه رمضان درســـراهای محله، شـــامل تهیه غذای نذری بـــرای افطاری و توزیع میـــان کودکان‌کار و خانواده‌های کم‌برخوردار در شب ولادت امام حسن مجتبی(ع)
- برگزاری ایســـتگاه صلواتی در روز هفتم اردیبهشت در میدان کلیم کاشـــانی و توزیع شکلات و بســـتنی به مناســـبت ولادت امام حسن مجتبی(ع) با رعایت پروتکل‌های بهداشتی
- مشـــارکت در برپایی نماز عید فطر در روز ۲۲ اردیبهشت در معابر مقابل مســـاجد شـــاخص منطقه و اهدای بسته‌های بهداشتی و ماســـک و همچنین تدارک مراســـم دعای نماز عید فطر(در صورت کسب اجازه برای برگزاری مراسم نماز عید فطر در شرایط شیوع کرونا)
- قدردانی از معلمان و مدیران نمونه منطقه
- پویش «سپاس از معلم» در روز معلم در شبکه‌های اجتماعـــی محله‌هـــا و قدردانی از معلمان توســـط دانش‌آموزان در قالب پوستر، کلیپ و اهدای هدیه
- برگزاری وبینار تخصصی تغذیه سالم در ماه رمضان و تقویـــت سیســـتم ایمنـــی در روز ۳۰ فروردین در شبکه‌های اجتماعی‌سراهای محله

عکس‌ها: محسن دانک

فرهنگسراهای سرو و خانواده برنامه‌های ویژه‌ای برای ماه مبارک تدارک دیده‌اند

بهار دل‌ها در شهر مهربون

بیشتر برنامه‌های فرهنگسراها همزمان با ضیافت الهی با توجه به پاندمی کرونا به‌صورت غیرحضوری برگزار می‌شـــوند. یکی از برنامه‌هایی که تا قبل از شـــیوع کرونا تقریباً هر سال برگزار می‌شد، سنت حسنه پهن کردن سفره افطاری بود. این برنامه از سال گذشته، بنابه شرایطی که ایجاد شد، اطعام را با توزیع بسته‌بندی مواد غذایی دنبال کرد. برنامه‌های فرهنگی و برپایی مسابقه‌های متعدد هم پای ثابت فعالیت‌های فرهنگســـراهای خانواده و سرو برای کودکان و نوجوانان است.

فرهنگسرای سرو

- **۱۲ اردیبهشـــت:** «شـــب‌های قدر»؛ برگزاری نمایشگاه عکس مجازی از مراسم احیا و عبادت و نیایش در ماه رمضان
- **۷ و ۸ اردیبهشـــت:** «کاروان شـــادی ۱ و ۲» همزمان با شب ولادت کریم اهل‌بیت امام حسن مجتبی(ع) پخت و توزیع ۲۰۰ پرس غذای گرم، توزیع لباس بین کم‌بضاعتـــان، اهدای جانماز و تسبیح به کودکان و نوجوانان، کارگاه آموزشی قرائت قرآن به کودکان و نوجوانان (جزءخوانی و ترتیل‌خوانی)
- **۲۵ فروردین:** «شهر مهربون»؛ پخت و توزیع ۱۵۰ پرس غذای گرم و توزیع بسته‌های افطاری ساده، برگزاری کارگاه‌های فرهنگی و مذهبی و آموزش جزءخوانی و ترتیل‌خوانی ویژه کودکان و نوجوانان
- **۱۸ اردیبهشت:** «موج درمان»؛ برنامه‌ای برای معرفی برنامه‌های غذایی متعادل و متنوع در ماه مبارک رمضان تا روزه‌داران بتوانند با سلامتی این دوره را به پایان برسانند
- **۵، ۱۲ و ۱۹ اردیبهشت:** «در آفرینش» (تزکیه نفس با پوشـــش اسلامی در ماه مبارک رمضان)؛ این برنامـــه با هدف توســـعه و ترویج فرهنگ عفاف و حجاب و به‌روزرسانی پوشش اسلامی با پیاده‌سازی شیوه مناسب حجاب اصیل اسلامی و ایرانی اجرا می‌شود تا شـــهروندان بتوانند با شناخت و خودســـازی درونی به مسائل دینی و آرمان‌های انقلاب اسلامی دست یابند
- **۲۵ فروردین تا ۲۵ اردیبهشت:** «ماه رمضان در قاب نقاشی»؛ برگزاری مسابقه نقاشی با موضوع مسجد برای گروه سنی کودک و نوجوان
- **۲۶ فروردین:** «ماه رحمـــت»؛ معرفی آداب و رسوم اقصی نقاط کشور در ماه مبارک رمضان
- **۸ اردیبهشت:** «کریم اهل‌بیت(ع)»؛ برنامه‌ای برای معرفـــی کتاب «فرشـــته‌های خندان» به مناســـبت ماه مبارک رمضان و میلاد امام حسن مجتبی(ع) برای آشـــنایی کودکان و نوجوانان با الگوهای دینی

فرهنگسرای خانواده

- **۲۵ فروردین تا ۲۲ اردیبهشت:** «بهار دل‌ها»؛ جزءخوانی و تفســـیر قرآن با حضور کارشناس قرآنی
- **۲۵فروردیـــن، ۷ و ۱۴ اردیبهشـــت:** «تنور دلگرمی»؛ برنامه‌ای برای کمک به نیازمندان
- **۷ اردیبهشت:** «افطاری ساده»؛ توزیع افطاری به مناســـبت ولادت امام حسن مجتبی(ع) بین نیازمندان یا همراهان بیمار در منطقه

محله

مناطق ۶ • ۷ • ۱۰ • ۱۱ • ۱۲
پهنه مرکزی شهر تهران

● **صاحب امتیاز:** مؤسسه همشهری
● **مدیر مسئول:** نیلوفر قدیری
● **سردبیر:** مهدی علیپور
● **دبیر تحریریه:** سروش جنابی
● **تحریریه:** فاطمه عسگری‌نیا
بهاره خسروی/ فاطمه عرفی‌نژاد
معصومه حق‌جو / فرزین شیرزادی
● **مدیر هنری:** کامران مهرزاده
● **صفحه‌آرایی:** محمدرضا محمدی‌تاش/ علی حسنی / میلاد رفاقتی
فائزه توکلی
● **حروفچینی و تصحیح:** منیژه خسروآبادی/ اعظم آجوربندیان / فهیمه شیرازی

● **نشانی:** خیابان ولی‌عصر(عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● **کد پستی:** ۱۹۶۶۶۵۳۳۸ ● **صندوق پستی:** ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● **تلفن:** ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● **دورنگار:** ۲۳۰۲۳۴۸۸

نمایشگاه مجازی

تماشای قرآن با خط کوفی

این روزهای خانه‌نشینی و رعایت فاصله‌های فیزیکی فرصتی است برای گشت‌وگذار در دنیای مجازی و تماشای نمایشگاه‌ها و آثار ارزشمند تاریخی. به همین بهانه، کتابخانه و موزه مؤسسه ملی ملک برای علاقه‌مندان به آثار خطی نمایشگاه مجازی «قرآن به خط کوفی» را برگزار می‌کند. در این نمایشگاه، قرآنی به خط کوفی، منسوب به خط امام حسن مجتبی(ع)، که روی پوست آهو نوشته شده در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. علاقه‌مندان برای تماشای این اثر ارزشمند و نفیس می‌توانند به فضای مجازی مؤسسه و کتابخانه ملی موزه ملک مراجعه کنند.

پویش

همدلی مؤمنانه

در این روزهای کرونایی که بسیاری از کسب و کارها تعطیل و افراد بسیاری خانه‌نشین و در تأمین روزی شرمنده خانواده شدند، فرصت خوبی است تا با کمک به نیازمندان گل لبخند بر چهره آنها بنشانیم. به همین دلیل، همزمان با فرارسیدن ماه مبارک رمضان، فرهنگسرای سرو برنامه «پویش همدلی مؤمنانه در ماه ضیافت الهی» را برگزار می‌کند.

در این پویش، کمک‌های نقدی شهروندان جمع‌آوری و با تهیه بسته‌های حمایتی مواد غذایی و بهداشتی در میان نیازمندان مناطق محروم شهر تهران توزیع می‌شود. شهروندان برای سهیم‌شدن در ثواب این کار خیر خداپسندانه و کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره ۸۸۸۸۱۸۷۹ در تماس باشند.

کتابخوانی

حاء، سین، نون

اگر در این روزهای دل‌انگیز بهاری برای مطالعه به دنبال کتاب‌های تاریخی و مذهبی هستید، «بنفشه رحمانی»، مسئول کتابخانه عطار نیشابوری، کتاب «حاء، سین، نون» را به قلم «سید علی شجاعی» پیشنهاد می‌دهد. این رمان ۱۶۰ صفحه‌ای در ۱۶ فصل نوشته شده و عناوین هر فصل از آن به‌ترتیب از حروف سازنده عبارت «حسن منی و انا من حسن» شروع می‌شود.

نکته قابل‌توجه در نگارش این رمان، نگاه نویسنده به بهره‌مندی از حوادث و رویدادهای تاریخی برای ساخت روایت خود است. شجاعی برای نگارش این رمان ۵۵ منبع را مطالعه کرده و نشان داده است که صلح امام دوم شیعیان با معاویه از ۲ منظر نمایانگر پیروزی امام حسن(ع) و شکست معاویه بوده است. این کتاب از سوی انتشارات «نیستان» منتشر شده است.

هویت

بهاره خسروی

رونق دست‌دوم فروشی‌های تهران قدیم در ماه رمضان

ماه رمضان برای اهالی تهران قدیم دست‌کمی از حال و هوای نوروز نداشت. از چند روز مانده به آغاز ماه مبارک، مردم شروع به خانه‌تکانی و رفت و روب می‌کردند و رخت و لباس و ظروف نو را از گوشه صندوق‌خانه و انباری‌ها بیرون می‌آوردند. اما یکی از جذاب‌ترین و پرمشتری‌ترین بخش‌های آداب ماه مبارک رمضان گشت‌وگذار مردم در حوالی مسجد امام خمینی«ره» و بازار و خرید و فروش اجناس نو و دست‌دوم بود. به تعبیری، این کار به خرید از تاناکوراهای امروزی شباهت داشت، اما با حال و هوای تهران قدیم. مردم در این ایام به مساجد، امامزاده‌ها و زیارتگاه‌ها می‌رفتند و بعد از زیارت و عبادت، در اطراف این مراکز می‌گشتند و سرکی هم به اجناس رنگارنگ بساطی‌ها می‌کشیدند. قدیم‌ها وسعت مسجد امام«ره» بیشتر از امروز بود و به همین دلیل، پاتوق خوبی برای خرده‌فروشان و دست‌دوم‌فروشی‌های به حساب می‌آمد. از اول ماه رمضان هرکسی که جنس ارزشمند یا خنزر پنزر دست‌دوم و چندم داشت در مقابل همین مسجد بساط می‌کرد و می‌فروخت. مسجد سپهسالار و کوچه پشت آن و صحن امامزادگان سید اسماعیل(ع)، سید نصرالدین، یحیی و محوطه‌ها و کوچه‌های اطراف آنها در ماه‌های رمضان محل خرید و فروش اجناس مختلف بود و بیشتر مشتری‌ها زنان و کاسبان بودند.

سرای محله

آموزش سیاه‌قلم

سرای محله مخصوص برای علاقه‌مندان به هنر نقاشی سیاه‌قلم و رنگ و روغن دوره‌های آموزشی برگزار می‌کند.

علاقه‌مندان می‌توانند راهی نشانی خیابان مخصوص، نبش کوچه یونان، پلاک ۱۳۱ شوند یا برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۵۵۴۲۳۶۳۸ بگیرند.

رسم جالب

کتابخوانی بعد از افطار

یکی از ویژگی‌های ماه رمضان در تهران قدیم فراهم شدن فرصت فعالیت فرهنگی خانوادگی بود. قدیم‌ها مثل امروز تفریحات و آثار مکتوب به این میزان گسترده و متنوع نبود. از طرفی، تعداد افرادی هم که سواد خواندن و نوشتن داشتند بسیار کم بود و وجود هر فرد باسواد در هر خانواده گنج ارزشمندی محسوب می‌شد.

به همین دلیل، اغلب از فرصت حضور این افراد در جمع‌های خانوادگی برای کسب اطلاعات و کتابخوانی استفاده می‌کردند. بنا بر نوشته «جعفر شهری»، در کتاب طهران قدیم، یکی از رسم‌های جالب مردم تهران اجرای مراسم کتابخوانی بعد از افطار بود. اغلب خانواده‌ها و دوستان و آشنایان به بهانه افطار دور هم جمع می‌شدند و این شب‌نشینی‌ها معمولاً همرا بوده با کتابخوانی، قصه‌سرایی، نقالی و اتفاقاتی از این دست بود.

علاوه بر تفسیر قرائت دسته‌جمعی قرآن، در ایام ماه مبارک رمضان، شاهنامه‌خوانی و مطالعه داستان حسین کرد و اسکندرنامه، گلستان و بوستان سعدی بازار داغی داشت. اغلب بزرگان یا افراد باسواد خانواده روایت‌هایی را از این کتاب‌ها نقل می‌کردند. البته حلاوت این شیرینی با خوردن زولبیا و بامیه و خوراکی‌های ماه رمضان خاطره‌انگیزتر می‌شد.

هنر در خانه

خاگینه مغزدار

به ماه مبارک رمضان و فصل پخت‌وپزهای خوشمزه برای افطار و سحر رسیدیم. در این روزهای کرونایی که باید به فکر حفظ سلامتی و بالا بردن ضریب ایمنی بدن باشیم لازم است حسابی حواسمان به نوع تغذیه و مواد غذایی وقت افطار و سحر باشد و از مواد مغذی مقوی استفاده کنیم. برای این بخش، «محبوبه راعی»، از همسایه‌های ما در محله مخصوص، دستورعمل «خاگینه مغزدار» را برای افطار دارد:

مواد لازم

- آرد: ۷ قاشق غذاخوری
- ماست: ۴ قاشق غذاخوری
- تخم‌مرغ:۴ عدد
- وانیل: یک‌هشتم قاشق چای‌خوری
- بیکینگ پودر: ۲ قاشق چای‌خوری
- شکر: ۲ قاشق غذاخوری

مواد میانی

- گردو خردشده: یک‌دوم پیمانه
- پودر دارچین: یک قاشق چای‌خوری
- پودر نارگیل: یک قاشق غذاخوری

مواد لازم برای شربت

- آب و شکر: یک لیوان
- آبلیمو: یک قاشق چای‌خوری

روش تهیه:

ابتدا شکر، تخم‌مرغ و وانیل را خوب هم بزنید تا تبدیل به مایعی کرم‌رنگ شود. در ادامه، به این مواد ماست هم اضافه کنید. بعد از مخلوط شدن این مواد نوبت به اضافه شدن آرد و بکینگ پودر می‌رسد.

این مواد را دوباره بزنید. نصف مواد آماده‌شده را داخل تابه بریزید و با حرارت کم یا با استفاده از شعله‌پخش‌کن حرارت بدهید. بعد از ۱۰ دقیقه مواد میانی را روی خاگینه بریزید. بعد از ۵ دقیقه که مواد ته‌نشین شد، بقیه مواد را اضافه کنید. سپس وقتی یک طرف مواد سرخ شد طرف دیگر را سرخ کنید.

تهیه شربت:

شکر و آب و آبلیمو را به همراه کمی زعفران داخل ظرفی بریزید و روی حرارت گاز قرار دهید تا بجوشد. برای آماده شدن شربت ۴ تا ۵ دقیقه حرارت دادن کافی است. بعد از سرد شدن شربت را روی خاگینه گرم بریزید.